

Perspectiefnota

4 juni 2026

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	5
2. Inleiding	6
3. Financiën	7
3.1 Samenvatting financieel beeld	7
3.2 Algemene uitkering	9
3.3 Kredieten	9
3.4 Reserves	9
3.5 Voortgang uitvoering Omgevingsvisie Ede	10
3.6 Stand van zaken ombuigingen	17
3.7 Afhandeling openstaande moties	18
4. Wijzigingen begroting	20
4.1 Hoofdlijnen	20
4.2 Toelichting per wijziging	21
5. Bijlagen	38
Bijlage 1A - Overzicht mutaties	39
Bijlage 1B - Overzicht programmaplannen	48
Bijlage 1C - Overzicht actuele begroting 2026	50
Bijlage 2 - Overzicht reserves	52
Bijlage 3 - Overzicht voorzieningen	54
Bijlage 4 - Kredietaanvragen	55
Bijlage 5 - Toelichting op in te stellen bestemmingsreserve Regio Deal II	56
Bijlage 6 - Ingeboekte ombuigingen per programma	57

1. Voorwoord

Zoals gebruikelijk komt het college voor de zomer met de Perspectiefnota naar uw raad. Daarin zetten we normaal gesproken de inhoudelijke en financiële koers voor de komende vier jaar uit. In deze periode van verkiezingen en formatie is het minder passend om de koers voor de komende vier jaar te bepalen. Het is immers aan het nieuwe college om uw raad hiervoor een voorstel te doen.

Deze Perspectiefnota geeft inzicht in de huidige staat van de financiën van onze gemeente en lost enkele dringende knelpunten op. Het bevat zo min mogelijk nieuw beleid, dit is beperkt tot beleid of activiteiten die al zijn gestart en waarvan de doorgang nog dit jaar in gevaar dreigt te komen door een tekort aan budget. Door budget vrij te maken zorgen we voor continuïteit en overbrugging naar de nieuwe bestuursperiode.

Deze Perspectiefnota is ook het allerlaatste financiële product van dit college.

In de afgelopen vier jaar is de financiële situatie van de gemeente veranderd, financiering vanuit het Rijk is incidenteler geworden. Dit zorgt ervoor dat ons meerjarenperspectief een tekort toont, maar dat er meer incidenteel geld overblijft. Door de ombuigingen hebben we ervoor gezorgd dat het beeld op lange termijn weer sluitend is gemaakt.

De onzekerheid over vergoedingen vanuit het Rijk blijft een uitdaging, maar met deze Perspectiefnota bieden we een goede uitgangspositie voor het nieuwe college.

Ondertussen zijn de voorbereidingen voor de Programmabegroting gestart. De Programmabegroting zal naast gebruikelijke onderdelen ook nadrukkelijk een financiële vertaling van het nieuwe bestuursakkoord zijn.

Bram van der Beek
Wethouder Financiën

2. Inleiding

Een tijd van verandering

Het is om meerdere redenen een tijd van verandering. Landelijk is er na de Tweede Kamerverkiezingen en formatie een minderheidskabinet gestart. Op veel thema's is het onzeker wat we als gemeente vanuit het Rijk aan beleid of budget kunnen verwachten. Op onderwerpen als netcongestie, natuurherstel en stikstofdepositie, de woningbouwopgave, ontwikkelingen in de jeugdzorg en de onzekerheid over het gemeentefonds is het belangrijk om een stabiele koers vanuit Den Haag te krijgen. Na de gemeenteraadsverkiezingen is er ook in Ede een nieuwe samenstelling van de gemeenteraad. Op dit moment wordt een nieuwe coalitie gevormd en is er een nieuw college in aantocht. De voorliggende Perspectiefnota kent daarom zo min mogelijk nieuw beleid en laat zo ruimte voor de keuzes van het nieuwe bestuur.

We doen wat nodig is

Het zijn onzekere tijden, onder andere door oorlogen en internationale spanningen zien we onvoorziene effecten, ook op ons leven en onze economie. Veel vraagstukken wachten ook op duidelijk beleid en budget uit Den Haag. Daar waar we onze invloed kunnen uitoefenen, laten we de afgelopen jaren zien dat we lokaal het verschil maken: door vindingrijk te zijn en waar mogelijk toch keuzes te maken. Met de voorliggende Perspectiefnota zetten we die lijn door en geven we uitvoering aan de keuzes we eerder hebben gemaakt. We zien dan ook de eerste resultaten van de ombuigingen in de voorliggende Perspectiefnota. Tegelijkertijd blijven we investeren, dit jaar onder meer in onderwijshuisvesting, onderhoud van de openbare ruimte, jeugd en uitvoeringskracht voor ons beleid rond inkomensondersteuning.

Investeren in de toekomst

Onze gemeente zal groeien van 124.230 inwoners in 2025 naar ongeveer 130.000 inwoners in 2040. Groeien is geen doel op zich, maar het resultaat van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving met een sterke sociale cohesie. We staan met elkaar voor de keuze hoe we deze groei vorm willen geven, waarbij we rekening moeten houden met onze dragende systemen en ons sociaal fundament. Bij deze keuzes horen ook investeringen. Ondanks dat dit college deze keuzes niet meer maakt, zien wij het wel als onze taak om u te laten weten welke investeringen eraan komen, zodat u zich op deze keuzes kunt voorbereiden. We nemen daarom onder meer een voorbereidingskrediet op voor een onderzoek naar de locatie van de nieuwe brandweerkazerne en bestemmen geld uit de Ontwikkel- en Investeringsstrategie om ruimtelijke ontwikkelingen te onderzoeken, onder meer voor woningbouwlocaties en de voorraadontwikkeling van sociale huur. Zo kunt u bij de Programmabegroting integraal afwegen waar ons geld voor ingezet moet worden en op welke manier u wilt investeren in onze gemeente.

Tot slot

Ondanks onzekerheden vanuit het rijk en daarmee onzekere financiën presenteren we een zo robuust mogelijk financieel beeld. Om ook op de lange termijn goede keuzes te kunnen maken is het nodig dat het rijk haar verantwoordelijkheid pakt en gemeenten financieel ondersteunt in de opgaven waar zij voor staan. Tot die tijd richten we ons op wat wel kan: we benutten de ruimte die er is, blijven scherpe keuzes maken en bouwen verder aan een gemeente die klaar staat voor haar inwoners, bedrijven en partners. Samen maken we Ede.

3. Financiën

3.1 Samenvatting financieel beeld

Deze perspectiefnota is opgesteld in een jaar van bestuurswisseling: het oude college heeft de voorbereiding gedaan, het nieuwe college zal deze nota bij de raad verdedigen. Vanuit bestuurlijke zorgvuldigheid en gezien de toegenomen onzekerheden is daarom gekozen voor een beleidsarme perspectiefnota. Dat betekent dat grote nieuwe beleidswensen en intensiveringen worden doorgeschoven naar de programmabegroting. Daar kan het nieuwe college in samenhang met het coalitieakkoord gerichte keuzes maken over prioriteiten, investeringen en eventuele verdere ombuigingen.

De financiële positie van de gemeente Ede laat zich kenmerken door stabiliteit, een duurzaam financieel perspectief en een beheerste ontwikkeling van de lokale lastendruk. Die solide basis maakt het mogelijk om bij tegenwind tijdelijk een stap terug te doen, de situatie te overzien en vervolgens gerichte maatregelen te nemen. Afgelopen jaar zijn we desondanks genooddaakt geweest om ombuigingen van in totaal € 15 miljoen in te boeken. Dit is vooral het gevolg van onvoldoende en/of tijdelijke rijksfinanciering en oplopende kosten in onder andere de zorg en de bouw. Afgelopen november hebben we mede dankzij de ombuigingen een sluitende begroting voor 2026 en 2027 kunnen opleveren. Dit vertrekpunt is terug te zien in tabel 3.1.1.

Tabel 3.1.1 - Vertrekpunt Perspectiefnota 2027-2030 Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Financieel kader					
A: Stand Programmabegroting 2026-2029 (pag. 120)	6.948 N	25.947 N	1.841 N	1.703 N	1.277 N
B: Algemene uitkering (memo septembercirculaire 2025)	N	N	N	N	N
C: Amendement Extra impuls aan (vrouwen)veiligheid in de openbare ruimte	240 N	pm	pm	pm	pm
D: Afrondingsverschillen	N	N	N	1 N	N
Vertrekpunt Perspectiefnota 2027-2030 (A t/m D)	7.188 N	25.947 N	1.841 N	1.704 N	1.277 N
<i>Structureel saldo (op basis van incidentele posten PB 2026-2029)</i>	<i>1.722 V</i>	<i>3.278 V</i>	<i>2.506 N</i>	<i>979 N</i>	<i>552 N</i>

Deze perspectiefnota is, zoals eerder aangegeven, beleidsarm vanwege de bestuurswissel. Het college heeft zich daarom beperkt tot het opnemen van knelpunten en voorstellen die niet kunnen wachten tot de besluitvorming over de programmabegroting later dit jaar. Het gaat om noodzakelijke bijstellingen om wettelijke taken te kunnen blijven uitvoeren en bestaande afspraken na te komen. Deze keuzes hebben echter wél gevolgen voor het meerjarenperspectief. In tabel 3.1.2 is het effect weergegeven van de, in deze perspectiefnota opgenomen, voorgestelde wijzigingen.

Tabel 3.1.2 - Financieel beeld Perspectiefnota 2027-2030 Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Financieel kader					
A: Vertrekpunt Perspectiefnota 2027-2030 (tabel 3.1.1)	7.188 N	25.947 N	1.841 N	1.704 N	1.277 N
B: Wijzigingen begroting (hoofdstuk 4)	1.117 N	1.495 N	3.638 N	3.628 N	4.970 N
Saldo Perspectiefnota 2027-2030 (A t/m B)	8.305 N	27.443 N	5.480 N	5.332 N	6.247 N
<i>Structureel saldo (op basis van incidentele posten PB 2026-2029)</i>	<i>614 V</i>	<i>5.700 V</i>	<i>6.227 N</i>	<i>4.689 N</i>	<i>5.604 N</i>

Zoals te zien is in tabel 3.1.2 kunnen we voor 2027 nog steeds een structureel sluitende begroting presenteren, maar in de jaren daarna loopt het structurele tekort op tot circa € 5,6 miljoen in 2030. De belangrijkste oorzaak van het oplopende tekort is de structurele doorwerking van het tekort op de jeugdzorg, zoals dat zichtbaar is geworden in de programmarekening 2025. In hoofdstuk 4 van deze perspectiefnota zijn de voorgestelde wijzigingen nader uitgewerkt.

Het financieel beeld uit tabel 3.1.2 heeft het volgende effect op het verloop van de algemene reserve.

Tabel 3.1.3 - Algemene reserve Perspectiefnota 2027-2030 bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Stand 1 januari	75.101 V	69.423 V	41.980 V	36.500 V	31.168 V
Resultaatbestemming jaar t-1	2.626 V				
Stand 1 januari (na resultaatbestemming)	77.727 V	69.423 V	41.980 V	36.500 V	31.168 V
Doorwerking besluitvorming t/m PB 2026-2029 (tabel 3.1.1)	7.188 N	25.947 N	1.841 N	1.704 N	1.277 N
Wijzigingen begroting (B tabel 3.1.2)	1.117 N	1.495 N	3.638 N	3.628 N	4.970 N
Stand per 31 december (voor resultaatbestemming)	69.423 V	41.980 V	36.500 V	31.168 V	24.922 V
<i>Surplus ten opzichte van bodem van € 10 miljoen</i>	<i>59.423 V</i>	<i>31.980 V</i>	<i>26.500 V</i>	<i>21.168 V</i>	<i>14.922 V</i>

VNG begrotingsadvies 2027 - 2030

Gemeenten te maken hebben met grote financiële onzekerheid, vooral door bezuinigingen en onzekere kostenontwikkeling in de jeugdzorg. Ondanks dat het kabinet heeft onderstreept dat het advies van de Commissie-Van Ark zwaarwegend en maatgevend is, is onduidelijk of en in welke mate compensatie van het Rijk zal volgen. Vanwege die onzekerheid heeft de VNG ook dit jaar weer een [begrotingsadvies](#) uitgebracht. In de visie van de VNG kan het niet zo zijn dat gemeenten op dit moment vanwege de oplopende kosten voor de jeugdzorg tal van bezuinigingen moeten doorvoeren op andere beleidsterreinen, of lasten moeten verhogen om de begroting vanaf 2028 sluitend te krijgen. In het advies heeft de VNG ook de ingeboekte besparing op Huishoudelijk Hulp in de Wmo meegenomen. Concreet luidt het advies:

1. *Maak de begroting voor 2027 sluitend*: Zorg dat tenminste de begroting voor 2027 structureel en reëel sluitend is om te zodat de toezichthouder de gemeente niet onder preventief toezicht stelt.
2. *Jeugdzorg vanaf 2028*: Raam de kosten realistisch en breng tekorten in balans met stelposten
 - 2.A. Een stelpost voor de aanvullende maatregelen van het rijk: verkorten trajectduur en invoering eigen bijdrage
 - 2.B. Een stelpost voor het mogelijke oordeel van de deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd.
3. *Wmo huishoudelijke hulp*: Compenseer de aangekondigde bezuiniging vanaf 2029 met een stelpost omdat nog onduidelijk is hoe deze wordt uitgevoerd.
4. *Neem passages op over de stelposten in de risicoparagraaf*: Licht deze keuzes en onzekerheden toe in de risicoparagraaf en neem het financiële risico op in het weerstandsvermogen.

In deze perspectiefnota handelen we in gedachtegang van het begrotingsadvies. Voor 2027 is de begroting structureel sluitend. Daarnaast hebben we, zoals eerder in de perspectiefnota 2026-2029 gepresenteerd, conform het begrotingsadvies een stelpost opgenomen voor de aanvullende maatregelen van het rijk (2a van het advies).

Omdat we een sluitende begroting voor 2027 presenteren is het, om te voldoen aan de begrotingsrichtlijnen van de provincie, niet noodzakelijk om de overige jaren sluitend te maken via (onzekere en niet toegestane) stelposten. Op dit moment kiezen we er daarmee voor om voor de jaren 2028 tot en met 2030 het tekort te presenteren in plaats van het tekort op te lossen middels een stelpost die door de provincie wordt gecorrigeerd. Voor Wmo geldt dat deze korting naar verwachting wordt verwerkt in de nog te presenteren meicirculaire. Omdat de korting nog niet in de cijfers zit hebben we vanzelfsprekend ook nog geen stelpost opgenomen. In aanloop naar de programmabegroting beoordelen we of en hoe we de overige aanbevelingen uit het VNG-advies in onze begroting verwerken.

3.2 Algemene uitkering

Het financieel beeld van de perspectiefnota is geactualiseerd met zowel de algemene uitkering als de stelposten voor loon, prijs- en volume compensatie (zie hoofdstuk 4 Wijzigingen begroting). De stelposten zijn geactualiseerd op basis actuele indexcijfers van Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB. De raming van de algemene uitkering is geactualiseerd op basis van eerder bepaalde uitgangspunten voor de risicomarge.

De meicirculaire 2026 was bij het opstellen van de perspectiefnota nog niet beschikbaar. Via een afzonderlijk memo worden de uitkomsten van de meicirculaire aan u voorgelegd. Hierin nemen we een geactualiseerd meerjarenperspectief op alsmede het verloop van de algemene reserve.

3.3 Kredieten

Kredietaanvragen

Een deel van de voorstellen die staan beschreven in hoofdstuk 4 leiden tot een aanvraag of wijziging van een krediet. Wij vragen de kredieten beschikbaar te stellen/te wijzigen conform het overzicht wat is opgenomen in bijlage 4.

3.4 Reserves

Nieuwe reserves

Reserve regiodeal II

Gemeente Ede is kassier van de specifieke uitkering Regio Deal II Regio Foodvalley 'Onderneemt Natuurlijk!'. Voorgesteld wordt de resterende, vrij besteedbare middelen (decentralisatie uitkering Rijk) uit RegioDeal I in een reserve onder te brengen, ter dekking van risico's die de gemeente Ede tijdens de looptijd van RegioDeal II loopt. Dit betreffen onder andere ongedekte uitvoeringskosten en fiscale en verantwoordingsrisico's. Toelichting op de in te stellen reserve is opgenomen in bijlage 5.

Aanpassing reserves

Reserve Koopgarant Gemeente Ede

Voorgesteld wordt om de Reserve Fonds Koopgarant Gemeente Ede toe te voegen aan de lijst met reserves die resultaatbepalend geboekt mogen worden. Het doel van deze reserve is de kosten voor het instrument KoopGarant te dekken. Deze kosten zijn niet altijd goed vooraf te voorspellen omdat we door het aanbieden van dit instrument ons hebben verbonden aan het terugkopen en weer doorverkopen van de woningen die vallen onder dit instrument. We hebben inmiddels besloten te stoppen met dit instrument maar de komende 10 jaar blijft de oude regeling nog in stand voor de 11 woningen die in 2025 zijn opgeleverd met dit instrument.

3.5 Voortgang uitvoering Omgevingsvisie Ede

Inleiding

In 2022 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Ede 2040 vastgesteld met daarin de koers voor het gehele Ruimtelijk Domein voor de komende 20 jaar. Hierin zijn de vijf strategische keuzes voor de gemeente Ede opgenomen.

Figuur 1 Strategische keuzes omgevingsvisie

In de visie is aangegeven dat we de uitvoering mede vormgeven aan de hand van de ‘Ontwikkel- en Investeringsstrategie’. Met deze Ontwikkel- en Investeringsstrategie (hierna O&I) programmeren we de uitvoering van de Omgevingsvisie. Hierin wordt steeds de verbinding tussen de inhoud en de bijbehorende middelen gelegd. De O&I is daarmee een hulpmiddel bij de uitvoering van de Omgevingsvisie.

De fiets

Om de betekenis van de O&I duidelijk te maken is bij de besluitvorming over de Omgevingsvisie 2040 de fiets geïntroduceerd als metafoor voor de wijze waarop we op weg zijn naar de doelen van de Omgevingsvisie. Daarin staan het stuur en voorwiel voor **de koers** die wordt bepaald in de Ontwikkelstrategie. Hierin wordt gestuurd op de uitvoering van de doelen vanuit de Omgevingsvisie, zoals uitgewerkt in gebiedsprogramma's en thematische programma's.

De trappers en het achterwiel staan voor **de snelheid** van uitvoering/ontwikkeling die wordt bepaald in de Investeringsstrategie. Hierin worden de financiële middelen en de beschikbare capaciteit in de tijd gezet voor de verschillende ontwikkelgebieden.

Figuur 2 de fiets O&I

Ook **externe factoren** hebben invloed op de uitvoering van de ontwikkel- & investeringsstrategie. Voor de fietser is dit in de vorm van (tegen)wind: (het uitblijven van) maatregelen vanuit Rijk en Provincie op onderwerpen als stikstof, landbouw, natuur, netcongestie e.d. en zaken als juridische procedures. Het gaat hier om randvoorwaarden die wij als gemeente nodig hebben om tempo en koers vast te houden. Deze

ontwikkelingen komen van buitenaf en zijn slechts beperkt te beïnvloeden vanuit de gemeente. De mate van beïnvloeding heeft ook weer invloed op de inzet van onze financiële middelen en capaciteit.

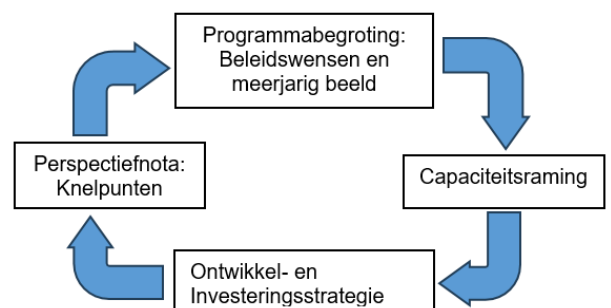
Om de route naar de doelen van Omgevingsvisie efficiënt en effectief af te leggen moeten de Investeringsstrategie en de Ontwikkelstrategie met elkaar in balans blijven; de keuzes aan het stuur moeten passen bij de snelheid van de fiets en vice versa. De O&I onderbouwt daarom de voorstellen die in de Perspectiefnota en vervolgens in de Programmabegroting aan de gemeenteraad worden gedaan. De doelen van de Omgevingsvisie Ede 2040 worden verder uitgewerkt in de Ontwikkelkaders voor Ede-Stad en het Landelijk gebied, de daarbij behorende Uitvoeringsprogramma's en de Gebiedsprogramma's voor de dorpen.

De voorstellen in de Ontwikkel- & Investeringsstrategie moet afgewogen worden tegen schaars aanwendbare capaciteit en financiële middelen. Daarbij leggen de benodigde investeringen een beslag op kapitaal. Deels wordt dit terugverdiend bij de grondverkoop voor bedrijven en woningen, maar in toenemende mate kennen projecten onrendabele toppen die we als gemeente voor onze rekening moeten nemen. Deze worden grotendeels veroorzaakt door het invullen van de randvoorwaarden (stikstof, infrastructuur, natuur en recreatie). Tegelijk zien we dat we in de verwezenlijking van woningen, kantoren en bedrijven(terreinen) vaak afhankelijk zijn van initiatieven van derden. Ook deze facilitaire plannen kennen in toenemende mate een onrendabele top. We zijn voor deze onrendabele toppen grotendeels afhankelijk van cofinanciering van Rijk en provincie. De voorfinancieringen leggen een groot beslag op de balans van de gemeente: denk hierbij aan het investeren in grond, infrastructuur en randvoorwaarden waarbij de kosten voor de baten uitgaan. Daarom gaan we:

- Scherpe keuzes maken waarop we de middelen doelmatig inzetten, waarbij we weloverwogen beheersbare risico's moeten nemen om tot uitvoering te komen;
- De investeringsstrategie verder uitwerken tot een perspectief tot en met 2040 als input en propositie voor de verwerving van cofinanciering bij Rijk en provincie.

Aangepast proces

Het proces van de Ontwikkel- en Investeringsstrategie 2026 wijkt af van voorgaande jaren vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en de bestuurswissel in 2026. De consequenties voor de ontwikkel- en investeringsstrategie kunnen vanuit de uitwerking van het bestuursakkoord en de beleidswensen voor de langere termijn plaatsvinden in aanloop naar de Programmabegroting 2027-2030, die in november 2026 wordt vastgesteld. Op dat moment zal ook de O&I 2026 compleet zijn en als bijlage onderdeel vormen van de Programmabegroting. In aansluiting op de Perspectiefnota 2027-2030, behandelen we in de eerste fase enkel de knelpunten voor 2026, mogelijk met doorloop in 2027. Hiervan is scherp dat de uitvoering al in gang is gezet en de verdere voortgang in 2026 wordt belemmerd indien de knelpunten niet worden behandeld in de Perspectiefnota.

Dekking personele lasten

Vanuit alle ruimtelijke opgaven, uitdagingen en randvoorwaarden samenhangend met de uitvoering van de Omgevingsvisie 2040 zien we dat steeds meer inzet nodig is om te komen tot realisatie van plannen. Naast inzet op beleid om te komen tot invulling van de randvoorwaarden is de lobby met Rijk en provincie noodzakelijk om te komen tot oplossingen, zowel inhoudelijk als financieel. Dit leidt ertoe dat de doorlooptijd om tot realisatie van woningen, kantoren en voorzieningen te komen, door alle problematiek fors is toegenomen. Hiermee komt de dekking van de bestaande personeelsbezetting onder druk. Deze dekking komt namelijk in steeds mindere mate vanuit zelf-financierende projecten zoals grondexploitaties of

investeringswerken. Tot op heden werd dit incidenteel opgelost vanuit de Ontwikkel- & Investeringsstrategie door tijdelijke budgetten voor 2 jaar beschikbaar te stellen. We zien echter op korte termijn een dekkingsprobleem ontstaan, omdat de extra inzet op beleid en randvoorwaarden een meer structureel probleem is. We nemen dit vraagstuk mee in de verdere uitwerking van de O&I 2026 en richting de Programmabegroting 2027-2030.

Perspectief Ontwikkel- en Investeringsstrategie 2026

De gemeente Ede kenmerkt zich door een bijzondere combinatie van stedelijke kernen en dorpen, gelegen aan de flanken van het grootste Natura 2000-gebied van Nederland, in samenhang met een omvangrijke agrarische sector. Deze context maakt ruimtelijke ontwikkeling in toenemende mate complex. In de afgelopen jaren hebben diverse rechterlijke uitspraken ertoe geleid dat randvoorwaarden zoals stikstof, natuur, hydrologie en recreatiedruk steeds beperkender zijn geworden voor de ruimtelijke ontwikkelstrategie. Vergunningverlening staat onder druk door de instandhoudingsverplichtingen voor Natura 2000-gebieden. Daarnaast vormen strengere Europese normen op het gebied van geur en fijnstof een toenemende beperking voor ontwikkelmogelijkheden voor specifieke projecten. Voor Ede betekent dit dat ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw en bedrijventerreinen, onlosmakelijk gepaard gaan met compenserende maatregelen op het gebied van natuur, recreatie en milieu. Deze maatregelen komen boven op de maatregelen die vanuit natuur al voor dat herstel noodzakelijk zijn. Naast natuurherstel vormt ook netcongestie een groeiend knelpunt, vanwege de onzekerheid over de beschikbaarheid van aansluitcapaciteit voor nieuwe ontwikkelingen. Tot slot is ook mobiliteit een kritische randvoorwaarde: de toename van verplaatsingen moet opgevangen kunnen worden binnen de bestaande infrastructuur, terwijl de verstedelijkingsambities vragen om stappen in de mobiliteitstransitie. De inzet van Rijk en provincie op regionale mobiliteitsknelpunten is vooralsnog beperkt, waardoor een groter beroep wordt gedaan op duurzame mobiliteitsoplossingen zoals fiets en spoor. Omdat de Rijksmiddelen voor onderhoud aan weg en spoor ontoereikend zijn, is er op dit moment ook weinig perspectief op nieuwe investeringen.

Relatie met Rijk, provincie en regio

In deze complexiteit hebben we steeds vaker te maken met de (juridisch) ruimtelijke kaders van Rijk en provincie. Dit komt doordat Rijk en provincie via het eigen instrumentarium en middelen een steeds grotere invloed uitoefenen op de ruimtelijke ordening. In de eerste plaats schept het mogelijkheden om aan de voorkant mee te sturen op wenselijke ruimtelijke ontwikkelingen en de vertaling naar de bijbehorende wet- en regelgeving. Dit betekent wel dat Rijk, provincie en gemeenten meer dan ooit samen verantwoordelijkheid dragen voor het succes op de grote ruimtelijke opgaven. In de tweede plaats geven Rijk en provincie aan via subsidie- en financieringsregelingen te willen sturen op uitvoer van hun ruimtelijke visies. Wanneer dit aansluit op onze eigen ambities, biedt dit kansen voor het gericht(er) aantrekken van de benodigde cofinanciering. Meer dan ooit is hierop anticiperen en proactief inspelen een belangrijke voorwaarde om de Edese ruimtelijke opgaven en ambities te realiseren.

Handelingsperspectief

De stapeling van randvoorwaarden, het ontbreken van de basiskwaliteit daarin en de afhankelijkheid van verschillende partners maakt de haalbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen (nog) minder voorspelbaar dan voorheen en daarmee kostbaarder en risicovoller. Daarnaast vereist het inzicht, lef en investeringsbereidheid om toch stappen te kunnen gaan zetten. Daarmee is ook de financiële impact groter, terwijl tegelijkertijd het financiële draagvermogen van gemeenten beperkter wordt. Dit vraagt scherpe keuzes. We organiseren daarom onze inzet de komende tijd rondom drie lijnen, waarmee we richting en focus aanbrengen:

A. Voor de lange termijn: het op orde brengen van de (juridische) randvoorwaarden in samenwerking andere overheden;

Gelet op de stapeling van randvoorwaarden is een lange termijn strategie noodzakelijk, gericht op het structureel verbeteren van deze condities. Dit betreft onder meer de transitie van het landelijk gebied, het oplossen van, maar vooral het omgaan met netcongestie, de aanpak van natuurbehoud en -herstel en het verduurzamen van mobiliteit.

B. Voor de middellange termijn: het eigen beleid en de investeringen op orde brengen voor de randvoorwaarden;

Om een stevige partner naar andere overheden te kunnen zijn is het in ons belang om de inzichten van de afgelopen jaren op die versterking van het natuurlijke en andere systemen versneld tot plannen én in uitvoering te brengen. Het gaat daarbij om concrete acties met bijbehorend beleidsaanpassingen en flankerende inzet van instrumentarium.

C. Voor de korte termijn: adaptief sturen op plannen en gebruik maken van creativiteit van partners.

Zoals hierboven aangegeven vragen randvoorwaarden als netcongestie en stikstof om structurele oplossingen, die langere tijd in beslag zullen nemen. In de tussenliggende periode werkt de gemeente adaptief en fasegericht: per project wordt vooraf beoordeeld wat haalbaar is binnen de geldende condities, en tussentijds wordt deze beoordeling steeds actief herijkt met de opdrachtgever. Ons doel is om ook op korte termijn alle mogelijke kansen op realisatie van plannen te verwezenlijken.

Investeringen

Bovengenoemde ontwikkelingen vragen de komende jaren om investeringen. Deze worden inzichtelijk gemaakt in de Investeringsstrategie.

Zoals aangegeven zijn de aanvragen in voorliggende Perspectiefnota beperkt tot de knelpunten in 2026 (en beperkt in 2027), een meerjarige doorkijk met een verdere uitwerking van de beleidswensen volgt in de Programmabegroting 2027-2030.

De inzet van de Reserve Omgevingsvisie is gericht op het tot stand brengen van grondontwikkelingen en het realiseren van de benodigde randvoorwaarden (met name stikstof, natuurcompensatie en recreatiedruk). De Reserve Omgevingsvisie dient hiermee ter dekking van incidentele budgetten en tekorten die hieraan gerelateerd zijn. Het resultaat van het grondbedrijf (positief en negatief) wordt verrekend met de Reserve Omgevingsvisie.

Het is daarbij belangrijk om te beseffen dat een gedeelte van de benodigde investeringen uit de O&I via de reguliere programma's zal worden opgevoerd. Het betreft dan met name de investeringen die gerelateerd zijn aan maatschappelijke voorzieningen en mobiliteit, waarbij structurele dekking en beheer nodig is.

Tabel 3.5.1 - Verloopoverzicht Reserve Omgevingsvisie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027
Stand 1 januari	25.145	12.662
<i>resultaatsbestemming Programmarekening 2025</i>	3.565	
Stand 1 januari na resultaatsbestemming	28.710	12.662
<u>Besloten bij Perspectiefnota 2026-2029</u>		
Dotatie aan Reserve Omgevingsvisie		25.000
<u>Besloten bij Programmarekening 2025 (MPG 2026)</u>		
Prognose resultaten Grondbedrijf	1.244	-47
<u>Eerder besloten (Perspectiefnota 2025-2028 en 2026-2029)</u>		
Uitvoeringsstrategie Ontwikkelkader Ede stad	-220	
Ontwikkelkader landelijk gebied	-700	
Actief grondbeleid landelijk gebied	-500	
Gebiedsproces Otterlo	-289	
Beter benutten bestaande voorraad woningen	-175	
Niet benutte milieuvergunningen veehouderij	-200	
Haalbaarheidsfase Hart voor Hoogbouw Ede Zuid	-430	
Ontsluiting Ede Noordwest	-250	
Ontwikkelperspectief Stationskwartier	-100	
Planvoorbereiding Stationskwartier	-125	
Pascalstraat haalbaarheid	-197	
Sero locatie Otterlo	-318	
Doesburgerbroek natuurcompensatie	-11.730	
Pegasusbrug	-958	
Stand voor besluitvorming Perspectiefnota 2026-2029	13.762	
<u>Voorstellen Perspectiefnota 2027-2030</u>		
Uitvoeringsprogramma Ede stad	-450	-100
Aanvraag Stationskwartier	-250	-100
Gebiedsprogramma's dorpen	-200	
Verkenning gebiedsontwikkeling de Klomp	-200	
Besluitvorming Perspectiefnota 2027-2030		
Stand per 31 december	12.662	37.415

Toelichting eerdere toekenningen

In de Perspectiefnota 2026-2029 zijn vanuit de Ontwikkel- en Investeringsstrategie al budgetten voor 2026 toegekend. Deze worden niet verder toegelicht. Voor een aantal budgetten geldt dat er in 2025 nog middelen en werkzaamheden resteerden. Deze specifieke budgetten lichten we hier wel toe:

- *Gebiedsproces Otterlo*: Vanuit het gebiedsproces Otterlo zijn maatregelen benoemd voor de korte, middellange en lange termijn. In 2025 was hiervoor in totaal € 383.000 beschikbaar waarvan € 178.000 gereserveerd was vanuit de Reserve Omgevingsvisie. De korte termijn doelen zijn in 2025 voorbereid en worden in het eerste en tweede kwartaal van 2026 uitgevoerd. De resterende middelen uit 2025 zijn overgeheveld naar 2026 om in de afronding van de werkzaamheden te kunnen voorzien.
- *Niet benutte vergunningen veehouderij*: In 2025 is een start gemaakt met het intrekken van niet benutte vergunningen veehouderij. Dit proces voeren we in samenwerking met de ODDV uit en loopt door in 2026. Daarom is het resterende budget van € 200.000 overgeheveld naar 2026.

- *Planvoorbereiding Stationskwartier*: De voorgenomen activiteiten vanuit het ontwikkelperspectief Stationskwartier (de toekomstige invulling van de Westhal en de oplossingsrichting molenbiotoop Keetmolen) zijn in 2025 gestart, maar lopen nog door in 2026. Om alle mogelijkheden voor de Westhal goed in beeld te krijgen, blijkt een intensiever en langer traject nodig dan vooraf ingeschat. Daarmee is het restantbudget, noodzakelijk om de ingezette activiteiten te kunnen afronden, overgeheveld naar 2026.
- *Sero locatie Otterlo*: Begin 2026 is de grondexploitatie voor de Sero locatie in Otterlo geopend. Het negatieve resultaat dient te worden voorzien vanuit de Reserve Omgevingsvisie. De opening was voorzien ten laste van het resultaat in 2025. Aangezien het raadsbesluit genomen is in 2026, moet het resultaat in 2026 genomen worden.
- *Doesburgerbroek natuurcompensatie*: Vanuit eerdere besluitvorming is € 12 miljoen beschikbaar gesteld voor natuurcompensatie Doesburgerbroek. Hiervan is tot op heden € 270.000 uitgegeven. Het restant dient beschikbaar te blijven om, na onderbouwing van de locatie, over te kunnen gaan tot verwerving en inrichting van de voor natuurcompensatie benodigde percelen.
- *Pegasusbrug*: Bij de herziening van de grondexploitatie WFC is tevens een besluit genomen over de realisatie en dekking van de Pegasusbrug. Deze besluitvorming is in de Reserve Omgevingsvisie verwerkt.

Toelichting voorstellen Perspectiefnota 2027-2030

Uitvoeringsprogramma Ede-Stad

Op 20 november 2025 heeft de Raad het Ontwerp Ontwikkeldkader Ede-Stad vastgesteld. Hiermee ligt er een integraal kader als stip op de horizon die richting en sturing geeft aan onze korte en lange termijn opgaven in Ede-Stad. De vraag is hoe we die stip precies bereiken. Deze vraag beantwoorden we in het Uitvoeringsprogramma Ede-Stad. Het geeft inzicht in het faseringsvraagstuk, afhankelijkheden tussen beleidskeuzes en uitvoering in projecten, financiering, rolneming, sturing en organisatie, monitoring, de relatie met het landelijk gebied en de wijze van samenwerken met partners. Het Uitvoeringsprogramma geeft daarmee jaarlijks belangrijke bouwstenen voor de te maken keuzes en investeringen in het ruimtelijke domein in de Ontwikkel- en Investeringsstrategie (O&I) en de P&C cyclus. Het dient als kapstok voor alle opgaven, projecten, initiatieven en beleidsontwikkelingen in de stad.

In 2025 is al budget toegekend voor de uitwerking van het uitvoeringsprogramma Ede Stad in 2026. Dit blijkt in de praktijk niet toereikend. De belangrijkste oorzaak hiervoor ligt in het verkrijgen van een zogenoemde Passende Beoordeling in het kader van de natuurvergunning en alle randvoorwaarden die hierbij spelen. De Passende Beoordeling van het Ontwikkeldkader Ede-Stad stelt dat aanvullende onderbouwing nodig is op alle uitleglocaties. Om te komen tot die aanvullende onderbouwing zullen verschillende onderzoeken moeten worden uitgevoerd. Deze aanvullende onderzoeken volgend uit de Passende beoordeling waren niet voorzien.

Daarnaast is het ook belangrijk dat de Groene Stadsstructuur verder wordt uitgewerkt dan eerder beoogd in het Ontwikkeldkader Ede-Stad. Dit omdat deze Groene Stadsstructuur in het Ontwikkeldkader wordt aangewezen als de plek waar mitigerende maatregelen voor recreatiedruk zullen worden gerealiseerd.

In het Ontwerp Ontwikkeldkader Ede-Stad is het Westerpark opgenomen als sleutelgebied en stadspark, dat dient als belangrijke randvoorwaarde om de recreatieve druk vanuit de groei van Ede op te vangen. Tegelijk is voor verdere uitwerking een aanvraag voor cofinanciering vanuit de Regiodeal Foodvalley II voorbereid en toegewezen. Deze kans is uitgewerkt en meegenomen bij het opstellen van deze aanvraag waarin de benodigde cofinanciering in de budgetten is verwerkt.

In het vierde kwartaal van 2026 wordt de aanpassing voor de Omgevingsvisie voor Ede-Stad op basis van het Ontwerp Ontwikkeldkader Ede-Stad voorgelegd aan de raad voor vaststelling. Het Uitvoeringsprogramma wordt tegelijkertijd ter besluitvorming voorgelegd.

Stationskwartier

Voor het Stationskwartier is voor 2026 nog een budget beschikbaar van € 225.000. Dit budget is niet voldoende om alle bestaande opdrachten en werkzaamheden in 2026 uit te voeren. Het gaat hierbij om:

- Westhal. Om in 2026 te komen tot een investeringsvoorstel dat bestuurlijk afgewogen kan worden, is een verdere uitwerking van de haalbaarheidsstudie nodig.
- Roots 2.0: Doel is om te komen tot het realiseren van extra ruimte voor starters en scale ups. Om te kunnen overgaan tot realisatie is een onderbouwd investeringsvoorstel nodig.
- Gebouw Delta: Om te komen tot realisatie van het bedrijfsverzamelgebouw Delta is in samenwerking met WFCO en Oost NL verdere onderbouwing van een businesscase nodig. Bouwveld C heeft al een bestemming en kan worden voorzien van een elektriciteitsaansluiting.
- Verdere uitwerking van de ontvangstlocatie Stationskwartier. Er wordt in 2026 gestart met de opdracht om het Frisopark als ontvangstlocatie verder uit te werken, waarbij ook kunst in de openbare ruimte moet worden uitgewerkt. Dit moet leiden tot een integraal ontwerp, waarbij alle stakeholders worden betrokken. Voor de realisatie is een provinciale subsidie beschikbaar vanuit de vrijval middelen WFC. Daarnaast kunnen Fondsen worden benut voor de uitwerking van de kunst in de openbare ruimte.
- Gebiedsmarketing. Er is een budget nodig om vervolg te geven aan de gebiedscommunicatie en -marketing.
- Organisatie en aansturing van het Stationskwartier.

Gebiedsprogramma's dorpen

Voor Ede-Stad en het landelijk gebied vindt momenteel uitwerking plaats van de Omgevingsvisie 2040 door de uitwerking in ontwikkelkaders en uitvoeringsprogramma's. Voor de meeste dorpen moet dit nog worden opgepakt. Deze uitwerking is op korte termijn wel noodzakelijk om tot een gebalanceerde uitwerking van de Omgevingsvisie te komen. Vanuit de dorpen is al veel informatie beschikbaar, waardoor we deze trajecten korter en lichter doorlopen om te komen tot een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. Deze analyse wordt uitgevoerd in 2026 en zal in 2027 leiden tot een eerste programmering voor de dorpen. Later kunnen hieruit volledig Gebiedsprogramma's ontwikkeld worden.

Verkenning gebiedsontwikkeling De Klomp

In de Omgevingsvisie Ede 2040 is het gebied Ederveen - De Klomp aangewezen als zoekgebied voor 0 - 1500 woningen. In bestuurlijk overleg tussen de provincie Gelderland, provincie Utrecht, gemeente Ede, gemeente Renswoude, gemeente Veenendaal en waterschap Vallei & Veluwe is eind 2025 besloten om gezamenlijk in te zetten en bij te dragen aan een verkenning voor een gebiedsontwikkeling de Klomp. In deze verkenning wordt de haalbaarheid van een ontwikkeling met significante verstedelijking rond het gebied De Klomp onderzocht. Er is bestuurlijk commitment op het onderzoeken van verstedelijking, maar nog geen keuze gemaakt voor een specifieke bandbreedte in woningaantallen. Eerst worden de randvoorwaarden in beeld gebracht voordat verdere keuzes worden gemaakt over scenario uitwerkingen. In totaal is voor deze verkenning en bijbehorende onderzoeken 900.000 gereserveerd door de gezamenlijke partijen. Voor Ede komt de bijdrage aan deze verkenning uit op circa € 200.000. De gezamenlijke verkenning heeft een doorloop tot in 2027, maar de bijdrage vanuit Ede dient nu geborgd te worden.

3.6 Stand van zaken ombuigingen

Bij de Perspectiefnota 2026-2029 heeft de raad een reeks ombuigingen vastgesteld (zie bijlage 6). Deze ombuigingen zijn als volgt verdeeld over de verschillende sporen:

Spoor ombuiging	Totaal bedrag
Spoor 1: Taken niet of op een andere manier uitvoeren	6.317
Spoor 2: Efficiënter organiseren en werken	4.045
Spoor 3: Gemeentelijke inkomsten *	4.610
Financieel instrumentarium	317
Totaal omvang	15.289

* Hiervan is € 3,95 miljoen m.b.t. ophoging OZB in de programmabegroting 2025-2028 besloten.

De focus van de monitoring op ombuigingen ligt op spoor 1 en 2. Afgelopen jaar heeft de organisatie gewerkt om zoveel mogelijk te sturen op realisatie van de ombuigingen. Een groot aantal ombuigingen zijn gerealiseerd of liggen qua proces op koers om uiteindelijk te kunnen realiseren. Er zijn een aantal ombuigingen die niet te realiseren zijn of juist om aandacht vragen om het te kunnen realiseren. Uitgangspunt is dat niet te realiseren ombuigingen worden opgelost binnen de bestaande financiële kaders. Mocht dit niet lukken dan komen we hierop terug via de P&C cyclus. Hieronder zijn de ombuigingen die niet gerealiseerd kunnen worden of om aandacht vragen uitgelicht.

De ombuigingen met betrekking tot netwerkpartners blijkt in de praktijk lastiger te realiseren. Door contractuele afspraken, verschillende belangen en langere doorlooptijden is de realisatie van deze ombuigingen complexer en minder goed bij te sturen dan bij intern beheersbare maatregelen. Dit zorgt ervoor dat de beïnvloedbaarheid op netwerkpartners beperkt is. Bij de volgende netwerkpartners halen we de ombuiging niet of deels:

- Vitale vakantieparken (structureel vanaf 2026 € 20.000)
- Omgevingsdienst de Vallei (in 2026 niet te realiseren: € 93.000)
- Regio Foodvalley (structureel vanaf 2027 € 75.000)
- VGGM (Vanaf 2028: € 100.000)

Daarnaast zijn er een aantal ombuigingen die om aandacht vragen. Hieronder zijn ze kort toegelicht.

Maatregelen jeugdzorg

Bij de maatregelen jeugdzorg kan het leiden tot dat er € 4,1 miljoen niet gerealiseerd wordt. Bij deze maatregelen bestaat het risico dat de ombuiging inhoudelijk wel wordt uitgevoerd, maar de financiële effecten niet zichtbaar worden, doordat andere ontwikkelingen bij jeugdzorg leiden tot kostenstijgingen. Bij deze ombuiging wordt er wel van uitgegaan dat de beoogde investering volledig wordt gedaan.

Aannamebeleid primair onderwijs invoeren

Aan de ombuiging 'Aannamebeleid primair onderwijs invoeren' is geen financiële component gekoppeld. Wel geldt dat het beleidsmatig realiseren hiervan bijdraagt aan het beter sturen op leegstand binnen de onderwijshuisvesting, waardoor toekomstige kostenstijgingen kunnen worden beperkt. Op dit moment zijn er vanwege personele wisselingen nog geen acties hierop genomen.

Reductie brandweerkosten

Bij de ombuiging 'Reductie brandweerkosten' is bij de Perspectiefnota 2026-2029 een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht de brandweerkazerne Stadspoort open te houden totdat de nieuwe kazerne in gebruik is. Indien VGGM hiermee instemt, wordt deze ombuiging niet gerealiseerd. Het openhouden van de brandweerkazerne Stadspoort gaat per jaar € 300.000 kosten, waar geen dekking voor is.

Herzien afspraak financiering Ruitenbeekschool

De Ruitenbeekschool heeft een nieuwe vestiging in Barneveld geopend in augustus 2025 de verwacht was dat als de nieuwe vestiging geopend was, dat het leerlingenaantal in Ede zou dalen, waardoor de bijdrage van het extra lokaal niet nodig is. De leerlingenaantallen van oktober 2025 en februari 2026 laten tot op heden nog geen daling zien. Hierdoor wordt de ombuiging in 2026 waarschijnlijk niet gerealiseerd.

Planateliërplannen meer kostendekkend maken

Inmiddels is duidelijk dat de ombuiging financieel technisch niet gehaald kan worden vanwege beperkingen door de spelregels rondom kostendekkendheid. Met de beschreven maatregelen wordt gestreefd naar verlaging/eliminatie van het tekort op planateliërplannen, maar dit gaat niet leiden tot een lagere begroting en hiermee wordt de ombuiging dus financieel niet gerealiseerd. Het voorstel is om het bedrag van deze ombuiging toe te voegen aan ombuiging 'Schrapen algemeen budget voor ruimtelijke ontwikkeling' waarbij integraal wordt gekeken waar de efficiëntieslag behaalde kan worden binnen het ruimtelijk domein.

Afstoten woonwagens en standplaatsen

Een klein deel van de woonwagens is verkocht. De volgende stap is om een koper te vinden voor zowel de resterende woonwagens en de standplaatsen. Tot op heden is er nog geen koper en gaan er gesprekken plaatsvinden met potentiële kopers, zoals woningcoöperaties.

3.7 Afhandeling openstaande moties

Moties waaraan invulling is gegeven

Motie Exploitatiesubsidie zwembad De Vrije Slag (Programmabegroting 2026-2029)

Het is juridisch mogelijk om een subsidie te verstrekken voor vier jaar. Dit kan worden afgewogen bij de Programmabegroting. Voor het Bosbad en Sportservice De Vallei zou dit ook een uitkomst zijn. We werken een voorstel uit dat kan worden afgewogen bij de Programmabegroting.

Motie Goede start voor baby's en ouders (Programmabegroting 2026-2029)

Dit is onderdeel van Kansrijke Start en het past binnen de beleidsvisie/IBK. Dit loopt er al:

- In 2024 is vanuit de kerngroep Kansrijke Start een pilot gestart waarbij tijdens de prenatale groepsvoorlichting bij verloskundigenpraktijken ook voorlichting wordt gegeven over hechting, vaderschap en het versterken van (babyproof maken) van je partnerrelatie. Zodat (aanstaande) ouders goed voorbereid zijn op de geboorte van hun kind. Dit onderdeel van de voorlichting werd gegeven door medewerkers van het CJG en Buro Nij en gefinancierd vanuit de gemeente. Deze bijeenkomsten werden positief beoordeeld door professionals en ouders.
- In afstemming met de kerngroep Kansrijke Start (waarin de verloskundigenpraktijken in Ede vertegenwoordigd zijn) is besloten deze gezamenlijke voorlichtingsbijeenkomsten voort te zetten en uit te breiden, zodat het aanbod rond hechting, vaderschap en partnerrelatie wordt aangeboden binnen alle (4) de verloskundigenpraktijken in Ede.
- Opschaling gebeurt in samenspraak met de verloskundigenpraktijken, het CJG en Buro Nij. De verwachting is dat opschaling volledig kan worden gefinancierd vanuit de SPUK Kansrijke Start.

Motie mobiliteitsfonds (Programmabegroting 2025-2028)

De raad zal in juni via een separaat raadsmemo worden geïnformeerd over de afwikkeling van deze motie.

Moties die doorschuiven naar de programmabegroting

Zoals eerder aangegeven is de voorliggende Perspectiefnota in verband met de bestuurswissel beleidsarm. Keuzes rondom nieuw beleid worden zoveel mogelijk overgelaten aan het nieuwe bestuur. Dit maakt ook dat moties, waarvoor geldt dat besluitvorming bij de programmabegroting later dit jaar nog tijdig is, worden doorgeschoven. Dit betreft onder andere de moties:

- [Middelen voor realisatie spoorkruising Ede-West](#) (Perspectiefnota 2026-2029)
- [Structurele bekostiging klassieke muziek](#) (Perspectiefnota 2026-2029)
- [Voortzetten steun aan leer- en ontdekkentrum TechnoDiscovery](#) (Perspectiefnota 2026-2029)
- [Brandweerpost Stadspoort openhouden tot ingebruikname nieuwe locatie](#) (Perspectiefnota 2026-2029)
- [Continueren budget 'Heldere taal'](#) (Programmabegroting 2026-2029)
- [Aan de slag met een leegstandboete](#) (Programmabegroting 2026-2029)
- [Versneld verkennen \(tunnel\)ijsbaan A12-zuid \(\(Tunnel\)ijsbaan – Inwoneragerendering\)](#)

Wat betreft de motie “*Middelen voor realisatie spoorkruising Ede-West*” heeft de raad op 10 juli 2025 een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen in de Perspectiefnota 2027-2030 middelen aan te vragen voor de realisatie van de Spoorkruising Ede-West. We onderschrijven de wens om te komen tot een spoedige realisatie, maar het proces moet zorgvuldig worden doorlopen. Op dit moment is het te vroeg om middelen aan te vragen. Er is een sterke samenhang met het uitvoeringsprogramma van het Ontwikkelkader Ede-Stad en met het Westerpark. De voorbereidende onderzoeken voor de spoorkruising en de regionale doorfietsroute zijn nog niet in de afrondende fase. Ook met het zicht op de toekenning van de WoKT subsidie vergt dit een aangepaste aanpak.

Voor de motie “*Brandweerpost Stadspoort openhouden tot ingebruikname nieuwe locatie*” geldt dat we hier als gemeente niet zelfstandig over kunnen beslissen. Dit onderwerp wordt op 1 juli besproken in de bestuurscommissie veiligheid van de VGGM.

Wat betreft de motie “*Continueren budget 'Heldere taal'*” heeft de gemeenteraad het college verzocht om bij de Perspectiefnota 2027-2030 inzicht te geven in de wijze waarop de inzet op heldere taal de komende jaren kan worden voortgezet, inclusief een indicatie van de benodigde middelen. In lijn met deze motie stelt het college voor om de huidige inzet, bestaande uit trainingen, e-learning, hulpmiddelen en een klein projectteam voor sturing en doorontwikkeling, na 2026 voort te zetten. Dit komt neer op een structurele inzet van € 95.000 per jaar. Besluitvorming wordt zoals eerder aangegeven doorgeschoven naar de integrale afweging van de Programmabegroting 2027-2030.

Wat betreft de motie “*Aan de slag met een leegstandboete*” is de verwachting dat de wetgeving rond de zomer kan worden vastgesteld. Ook verwachten we dat de VNG op dat moment de modelverordening heeft gepubliceerd. Wanneer een en ander verder in proces is kunnen we naar verwachting bij de programmabegroting een goede afweging voorleggen of het instrumentarium voor Ede het gewenste resultaat zal opleveren.

4. Wijzigingen begroting

4.1 Hoofdpijnen

In dit hoofdstuk worden de wijzigingen beschreven die worden voorgesteld in deze perspectiefnota. Het college heeft zich in verband met de bestuurswissel beperkt tot het opnemen van knelpunten en voorstellen die niet kunnen wachten tot de besluitvorming over de programmabegroting later dit jaar. We beginnen dit hoofdstuk met een totaaloverzicht van de voorgestelde wijzigingen. De verdieping per wijziging is terug te vinden in hoofdstuk 4.2.

Wijzigingen begroting Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Tijdelijke huisvesting, sloopkosten en voorbereidingskrediet Marnix College	N	N	N	N	N
Meerkosten Koning David School	N	1 N	48 N	48 N	48 N
Portefeuille Onderwijs	813 N	N	290 N	290 N	290 N
Actualisatie Rehobothschool - langere afschrijvingsduur	N	44 V	44 V	44 V	44 V
Actualisatie Al Amana College	201 N	N	N	N	N
Ophogen krediet sportzaal Maandereng	N	N	45 N	45 N	45 N
Meerjarenonderhoudsprogramma Openluchttheater 2026-2036	100 N	100 N	100 N	100 N	100 N
Ambulante begeleiding van statushouders die kamergewijs wonen	N	N	N	N	N
Intensiveren inzet Tot uw Dienst	80 N	N	N	N	N
Jeugd - ontwikkeling zorgkosten	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N
Uitvoeringscapaciteit lokaal Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIAR)	45 N	135 N	135 N	135 N	135 N
Extra formatie Inkomens consultant	130 N	260 N	260 N	260 N	260 N
Uitbreiden Sociaal Raadsliedenwerk	88 N	pm	pm	pm	pm
Permanente nachtopvang voor dak- en thuislozen	N	N	N	N	N
Nieuwe jaarschijf krediet vervanging vri's 2029	N	N	N	N	14 N
Nieuwe jaarschijf verkeerskrediet 2029	N	N	N	N	18 N
Fonds stimulering woningbouw	N	N	N	N	N
Wijzigingen O&I	N	N	N	N	N
Kosten Waardepunt Ede op Kievitsmeent II (actualisatie)	N	N	N	N	N
Aanvullend krediet spoorzone	N	103 N	102 N	101 N	100 N
Nieuwe wettelijke taak - Overbrengvergunning Kruit	14 N	3 N	3 N	3 N	3 N
Kosten advisering Openluchttheater	152 N	pm	pm	pm	pm
Natuurbrandbeheersing	50 N	N	N	N	N
Contract Biomassa	119 V	119 V	119 V	N	N
Bergbezinkbassin Bennekom	N	4.000 N	N	N	N
Nieuwe jaarschijf krediet vervangingsinvesteringen openbare ruimte 2029	N	N	N	N	270 N
Actualisatie: nieuwe jaarschijf areaal openbare ruimte 2030	N	N	N	N	97 N
Gladheidsbestrijding	400 N	N	N	N	N
Aanpassing subsidie regiodeal HEZ	N	N	N	N	N
Formatie-uitbreiding Griffie	117 N	204 N	204 N	204 N	204 N
Nieuwe locatie brandweerkazerne	344 N	5 V	5 V	4 V	4 V
Technische correcties	193 V	82 V	82 V	82 V	82 V
Vrijval kapitaallasten en renteomslag	3.564 V	3.672 V			
Ontwikkeling Algemene uitkering en stelposten	541 V	2.389 V	299 V	428 V	516 N
Totaal	1.117 N	1.495 N	3.638 N	3.628 N	4.970 N

4.2 Toelichting per wijziging

Tijdelijke huisvesting, sloopkosten en voorbereidingskrediet Marnix College

Voor het Marnix (junior en senior samen) is een krediet geormerkt van € 41.480.000. Voor 2026 zijn kosten voorzien voor tijdelijke huisvesting, sloop en een voorbereidingskrediet voor het technisch ontwerp en de aanbesteding. De benodigde bedragen zijn:

- Tijdelijke huisvesting: € 793.637
- Sloop: € 844.157
- Voorbereidingskrediet (technisch ontwerp en aanbesteding): € 400.000

Het totaalbedrag dat hiervoor nodig is bedraagt € 2.037.794. De aanvraag betreft het beschikbaar stellen van dit bedrag uit het reeds geormerkte krediet.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1		72 N	72 N	72 N	72 N
Programma 8		72 V	72 V	72 V	72 V
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	N

Meerkosten Koning David School

De nieuwbouw van de basisschool aan de Elias Beeckmanlaan heeft vertraging opgelopen door beroepsprocedures van omwonenden. Deze procedures zijn inmiddels afgerond. De Raad van State heeft geoordeeld dat de school en gymzaal passen binnen de geldende natuurvergunning, waardoor het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden en de uitvoering kan doorgaan.

Door de vertraging zijn onvoorziene kostenstijgingen ontstaan als gevolg van indexatie ter hoogte van € 648.125.

Daarnaast is het beleid binnen het Integraal Huisvestingsplan gewijzigd waardoor een correctie plaatsvindt op de eigen bijdrage ter hoogte van € 692.000. Dit maakt dat voor de realisatie van het project een aanvullend krediet van € 1.340.125 inclusief btw nodig is. De aanvraag leidt tot een structurele lastenverhoging van € 48.000 per jaar.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1		1 N	46 N	46 N	46 N
Programma 8			5 N	5 N	5 N
Baten					
Programma 8			3 V	3 V	3 V
Reserves					
-					
Totaal	N	1 N	48 N	48 N	48 N

Portefeuille Onderwijs

Er zijn drie panden in eigendom van de gemeente Ede binnen de portefeuille Onderwijs die behoefte hebben aan renovatie, uitbreiding of onderhoud als gevolg van inzet door onderwijs waarvan de werkzaamheden in 2026 moeten starten.

Korhoenlaan 6, dislocatie Vester College - renovatie

Voor de groei van het Vester College (De Onderwijsspecialisten) is Korhoenlaan 6 aangewezen als blijvende onderwijslocatie. Het gebouw is eigendom van de gemeente en voldoet niet meer aan de huidige eisen op het gebied van duurzaamheid, ventilatie en toegankelijkheid. De noodzakelijke verbeteringen zijn onderzocht en maken een levensduurverlenging van minimaal 20 jaar mogelijk. Het totale budget dat nodig is voor de renovatie bedraagt € 5.501.344. Voor het investeringsdeel is reeds € 800.034 aan krediet beschikbaar vanuit de Routekaart verduurzaming. Om de renovatie daadwerkelijk te kunnen uitvoeren is aanvullend een krediet van € 3.700.000 inclusief btw benodigd. Naast het benodigde investeringskrediet zijn er incidentele exploitatiemiddelen nodig. Het gaat hierbij om € 300.000 voor asbestsanering en € 363.000 voor tijdelijke huisvesting. Binnen de exploitatie zijn hiervoor deels al middelen beschikbaar, namelijk € 288.723 vanuit de DUMAVA subsidie en € 49.587 uit de MJOP voorziening. De totale investering leidt uiteindelijk tot een structurele lastenverhoging van € 221.000 per jaar.

Hogeweg 23, Wilhelminaschool - uitbreiding

In het de programmabegroting 2025-2028 is voorbereidingskrediet verstrekt om het ruimtetekort van de Wilhelminaschool op te lossen. Na de verhuizing van de bibliotheek en buurthuis 't Laag naar de Commanderie in september 2026, worden deze ruimten intern aangepast voor onderwijs. De school gebruikt nu tijdelijk lokalen aan de Halderweg 43. De interne verbouwing op Hogeweg 23 creëert voldoende vaste lesruimtes. Het totaal benodigd budget voor uitbreiding is € 1.211.000. Om de uitbreiding te kunnen realiseren, is een krediet van € 1.211.000 inclusief BTW nodig. De investering brengt een structurele lastenverhoging van € 70.000 per jaar met zich mee.

De Zicht 3, Rehobothschool - onderhoud

Door de keuze om de Rehobothschool te huisvesten in Ederveen is onderhoud nodig om het gebouw aan de Zicht 3 geschikt te maken voor gebruik. Het gaat om vervanging van de gevelbeplating. Er is geen voorziening voor dit onderhoud opgebouwd, het benodigde budget voor onderhoud in 2026 is € 150.000.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	513 N		290 N	290 N	290 N
Programma 8	300 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	813 N	N	290 N	290 N	290 N

Actualisatie Rehobothschool – langere afschrijvingsduur

Bij de Programmabegroting 2026-2029 is € 887.000 krediet beschikbaar gesteld voor de permanente huisvesting van de Rehobothschool. De afschrijvingstermijn moet volgens de nota afschrijvingsbeleid worden aangepast van 10 naar 20 jaar. Door deze aanpassing dalen de jaarlijkse kapitaallasten van circa € 96.000 naar € 53.000 per jaar. Dit betekent een structurele verlaging van de kapitaallasten met € 43.000 per jaar.

Voor de 1e inrichting van de Rehobothschool (onderwijsleerpakket en meubilair) is in de programmabegroting 2026-2029 € 105.950 beschikbaar gesteld. Doordat er wordt gestart met zes groepen in Ederveen is aanvullend € 29.016 nodig. Wij vragen de raad daarom het krediet voor de 1e inrichting met dit bedrag te verhogen. De kapitaallasten die voortvloeien uit deze kredietverhoging bedragen € 1.740 per jaar en hiervoor is dekking binnen de begroting van onderwijshuisvesting.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1		46 V	46 V	46 V	46 V
Programma 8		2 N	2 N	2 N	2 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	44 V	44 V	44 V	44 V

Actualisatie Al Amana College

In juni 2025 heeft de minister van OCW ingestemd met de start van de nieuwe middelbare school van het Al Amana College per 1 augustus 2026. Hierdoor is de gemeente Ede wettelijk verplicht om passende huisvesting te realiseren. We onderzoeken of het Aeres-gebouw hiervoor kan worden ingezet. In de Programmabegroting 2026-2027 is al rekening gehouden met aankoop, maar deze uitwerking vraagt meer tijd. Omdat Al Amana vanaf 1 augustus 2026 huisvesting nodig heeft, is met Aeres een huurovereenkomst per medio 2026 afgesloten. Daardoor ontstaan in 2026 al huurlasten. Voor 2026 is een aanvullend budget van € 201.000 nodig om deze huurlasten te kunnen dekken. De huurlasten in 2027 zijn € 157.824 en hiervoor is dekking beschikbaar binnen de kapitaallasten die waren gereserveerd voor de geplande aankoop van het pand.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	201 N				
Programma 8	68 N	162 N			
Baten					
Programma 8	68 V	162 V			
Reserves					
-					
Totaal	201 N	N	N	N	N

Ophogen krediet sportzaal Maandereng

In de begroting 2024-2028 is krediet opgenomen voor de renovatie van Sportzaal Maandereng aan de Mesdagstraat. In 2025 is het bouwplan verder uitgewerkt, waarnaar de bouw in 2026 start. Omdat Maandereng een belangrijke binnensportlocatie is, is gekeken welke aanpassingen nodig zijn om de zaal de komende 20 jaar sporttechnisch te laten voldoen. Daarbij wordt voorgesteld extra bergruimte toe te voegen, zodat meer verenigingen gebruik kunnen maken van de zaal en de druk op andere accommodaties afneemt. Daarnaast wordt het gebouw voorzien van een nieuwe, duurzame buitenschil, waardoor wordt voldaan aan de duurzaamheidseisen en de energielasten dalen. Voor de verduurzaming worden middelen ingezet uit de

routekaart verduurzaming en het MJOP. De beschikbare middelen bedragen in totaal € 2.074.343. De totale kosten worden geraamd op € 2.812.952 inclusief btw. Hiermee ontstaat een tekort van € 738.609 inclusief btw. Dit tekort bestaat voor € 488.000 uit niet verrekenbare btw. Deze kosten worden nu meegenomen, omdat wordt verwacht dat de SPUK btw-regeling vanaf 2027 vervalt. Het resterende bedrag van € 250.609 heeft betrekking op aanvullende investeringen, namelijk de realisatie van een grotere berging en het verzwaren van de constructie. Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen met € 738.609 inclusief btw. Dit leidt vanaf 2028 tot een extra structurele last van € 44.304 per jaar.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1			45 N	45 N	45 N
Programma 8			45 N	45 N	45 N
Baten					
Programma 8			45 V	45 V	45 V
Reserves					
-					
Totaal	N	N	45 N	45 N	45 N

Meerjarenonderhoudsprogramma Openluchttheater 2026-2036

Het openluchttheater aan de Van Pabstlaan is een monumentale locatie die door de gemeente in erfpacht is genomen voor de periode 2025-2035 en wordt verhuurd aan Stichting OLT. Uit het herijkte MJOP 2026-2035 blijkt dat de huidige middelen onvoldoende zijn om het theater veilig, functioneel en volgens wet- en regelgeving te onderhouden. Er is een structureel tekort van € 100.000 per jaar (excl. btw) voor noodzakelijk onderhoud aan de monumentale opstallen, installaties en de groenvoorziening. Wij stellen voor dit tekort structureel aan de begroting toe te voegen vanaf 2026, zodat de gemeente aan haar wettelijke en contractuele verplichtingen kan voldoen en het theater veilig en bruikbaar blijft. Wij vragen de raad om hiervoor structureel € 100.000 per jaar beschikbaar te stellen.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	100 N	100 N	100 N	100 N	100 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	100 N	100 N	100 N	100 N	100 N

Ambulante begeleiding van statushouders die kamergewijs wonen

Sinds 2017 kennen we in Ede verkamerde woningen toe aan voormalige alleengaande minderjarige vluchteling (amv). Rond 2021 hebben we, om leegstand in verband met teruglopende instroom tegen te gaan, verschillende kamers toegekend aan oudere statushouders (tot 35 jaar). In totaal zijn er 20 woningen waarin verkamerd wordt.

Medio 2024 is Woonstede gestart met de uitbreiding van verkamerde woningen. Dit moet de wachtlijst met alleengaande statushouders z.s.m. inkorten door ze kamergewijs te huisvesten. De voorwaarden die Woonstede hieraan verbindt is dat de gemeente Ede begeleiding in en rond die woningen organiseert, zoals

dat nu ook gebeurt bij kamergewijs wonen. Bij de uitbreiding is de leeftijdsgrens van 35 verlaagd naar 32 jaar om het leeftijdsverschil met instromende 18-jarigen te verkleinen. Ook hier worden bewoners tussen de 18 en 32 jaar met elkaar gemixt.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2			107 N		
Baten					
-					
Reserves					
Programma 2			107 V		
Totaal	N	N	N	N	N

Intensiveren inzet Tot uw Dienst

Tot Uw Dienst is gestopt met het aannemen van nieuwe klanten, omdat het niet meer tegemoet kan komen aan de vraag vanuit de samenleving.

Het toekennen van structurele middelen is daarmee geen uitbreiding 'voor erbij', maar een onmisbare investering om verdere problematiek, hogere zorgkosten en uitval van inwoners te voorkomen. In afwachting van nader onderzoek naar de concrete structurele doorwerking is in deze perspectiefnota de uitbreiding alleen verwerkt in de jaarschijf 2027.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2	80 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	80 N	N	N	N	N

Jeugd - ontwikkeling zorgkosten

De druk op de jeugdhulp blijft landelijk en ook in Ede onverminderd hoog. In de jaarrekening 2025 zagen we een aantal ontwikkelingen binnen de jeugdzorg, die naar verwachting structureel van aard zijn en daarmee voor structurele knelpunten zorgen in de begroting. De stijging van zorgkosten vraagt samen met de gewenste ontwikkelingen van krachtgezinnen een noodzakelijke bijstelling van de begroting van € 3,0 miljoen. Dit nadeel valt binnen de marges van het voorspelmodel (onze begroting was gebaseerd op de onderkant van het voorspelmodel). Richting de programmabegroting zullen we het voorspelmodel verder doorontwikkelen en verfijnen en komen we met een nieuwe prognose van de zorgkosten. Hierbij bezien we tevens of de huidige fasering van ombuigingen nog aansluit bij het tempo van de maatregelen in het kader van de Hervormingsagenda en Regie.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N

Uitvoeringscapaciteit lokaal Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIAR)

Geweld in afhankelijkheidsrelaties, zoals huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide, is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. Het percentage vrouwen in Nederland die ooit te maken heeft gehad met fysiek of seksueel geweld ligt relatief hoog (ca. 41-45%) ten opzichte van het EU-gemiddelde (31%). En in Ede zien we een significante toename van het aantal complexe casussen van GIAR van 29% in 2025. De gevolgen zijn ingrijpend en zorgen voor hoge persoonlijke en maatschappelijke kosten. De aanpak ervan is zowel in de Nederlandse als de Europese wetgeving verankerd in een mix van strafrechtelijke, civielrechtelijke en zorggerelateerde wetten. Met als doel het geweld te stoppen, slachtoffers te beschermen en daders te vervolgen. Toezichthouder GREVIO heeft eind 2025 geconcludeerd dat Nederland onvoldoende bescherming biedt, kampt met een ernstig tekort aan opvangplekken en achterblijft bij de bredere verplichtingen uit het Verdrag van Istanbul. De gemeente heeft een grote wettelijke taak in de opvang, bescherming, preventie, signalering en herstel. Op dit moment zijn er in Ede geen middelen beschikbaar voor lokale uitvoeringscapaciteit. De combinatie van groeiende casuïstiek, uitbreiding van wettelijke taken en de noodzaak te komen tot een lokale beleidsuitwerking leidt tot een groot knelpunt in de uitvoering van deze wettelijke taak. Zonder structurele formatie kan de lokale uitvoering van huidige wettelijke taken niet worden gerealiseerd met grote persoonlijke en maatschappelijke kosten als gevolg. Er is noodzaak tot realisatie van 1 fte structurele beleidsmedewerker schaal 10 (€135.000).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	33 N	99 N	99 N	99 N	99 N
Programma 8	12 N	36 N	36 N	36 N	36 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	45 N	135 N	135 N	135 N	135 N

Extra formatie Inkomens consulent

De formatie binnen het team Inkomen staat al jaren onder druk. De tijdelijke extra fte vanuit Realisatiekracht vervalt per 1-1-2026 terwijl het aantal uitkeringsgerechtigden sinds 1-1-2025 met 100 is gestegen en maandelijks blijft toenemen.

Daarnaast vraagt de nieuwe Participatiewet in Balans meer contactintensief werk. Deze ontwikkelingen zijn onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar. Daarom is uitbreiding met 2 fte (schaal 9 + overhead) noodzakelijk.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	130 N	260 N	260 N	260 N	260 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	130 N	260 N	260 N	260 N	260 N

Uitbreiden Sociaal Raadsliedenwerk

Sinds april 2025 zet Ede sociaal raadsliedenwerk in naar aanleiding van de motie Nazorg uitstromers uit bijstand. De motie signaleerde een tekort aan sociaal juridische ondersteuning, o.a. voor inwoners die vanuit de bijstand uitstromen naar werk. De inzet van een sociaal raadvrouw heeft dit tekort niet alleen bevestigd, maar ook veel groter doen blijken dan vooraf voorzien.

Met de huidige 0,8 FTE is de voorziening feitelijk niet uitvoerbaar; tijdelijke versterking tot juli 2026 voorkomt nu wegvallen van ondersteuning. Vanaf juli 2026 ontstaat een financieel tekort waardoor het sociaal raadsliedenwerk wegvalt als er geen besluit wordt genomen.

Daarom stellen wij voor om dit knelpunt in 2026 te dekken. De kosten die hierbij horen zijn € 87.640 voor 2026.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	88 N	pm	pm	pm	pm
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	88 N	pm	pm	pm	pm

Permanente nachtopvang voor dak- en thuislozen

Het college heeft op 16 december 2025 besloten (zaaknummer 506127) het voornemen uit te spreken om de nachtopvang voor dak- en thuislozen permanent te vestigen op het WFC-terrein. Voor deze permanente vestiging moet het bestaande gebouw 86 geschikt worden gemaakt. Voor de projectleiding, het ontwerptraject en de te volgen ruimtelijke procedure is ambtelijke capaciteit nodig. Daarnaast moeten er kosten gemaakt worden voor bureaus, architecten, externe adviseurs en dergelijke. Dit traject zal uiteindelijk leiden tot een kredietaanvraag bij de raad (doel is in de begroting 2027-2030) voor de investering in het gebouw 86. Voor de kosten die tot die tijd gemaakt moeten worden wordt dit voorbereidingskrediet aangevraagd.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8		7 N	44 N	44 N	44 N
Baten					
-					
Reserves					
Programma 3		7 V	44 V	44 V	44 V
Totaal		N	N	N	N

Nieuwe jaarschijf krediet vervanging vri's 2029

Om de vervanging van verkeersregelinstallaties (vri's) binnen de gemeente te borgen is bij de Perspectiefnota 2018-2021 besloten jaarlijks een krediet beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt om voor het jaar 2029 een krediet van € 170.000 (oorspronkelijke € 145.000 inclusief indexatie) beschikbaar te stellen, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast van € 14.393 vanaf 2030.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8					14 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal		N	N	N	14 N

Nieuwe jaarschijf verkeerskrediet 2029

Bij de Perspectiefnota 2012-2015 is besloten jaarlijks € 400.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van mobiliteitsprojecten voor verschillende modaliteiten. Deze projecten zijn van belang voor een goede bereikbaarheid en dragen bij aan een verhoging van de verkeersveiligheid en een verbetering van de leefbaarheid. Voorgesteld wordt om voor het jaar 2029 een krediet van € 400.000 beschikbaar te stellen, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast van € 18.000 vanaf 2030.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8					18 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal		N	N	N	18 N

Fonds stimulering Woningbouw

In 2026 openen we opnieuw de subsidiemogelijkheid voor projecten waarin meer dan 30% sociale huurwoningen werden gerealiseerd. We verwachten dat hiermee het resterende budget uit de reserve Fonds Woningbouw volledig wordt besteed. We stellen voor het budget hiervoor en de bijbehorende onttrekking uit deze reserve te ramen in 2026.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5	988 N				
Baten					
-					
Reserves					
Programma 5	988 V				
Totaal	N	N	N	N	N

Wijzigingen O&I

Inhoudelijke toelichting op de wijzigingen van de Ontwikkel & Investeringsstrategie is terug te vinden in hoofdstuk 3.5.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5	1.100 N	200 N			
Baten					
-					
Reserves					
Programma 5	1.100 V	200 V			
Totaal	N	N	N	N	N

Kosten Waardepunt Ede op Kievitsmeent II (actualisatie)

Op Kievitsmeent II wordt een nieuw, groter Waardepunt (voorheen: afvalbrengstation) voor de inwoners van Ede en Renswoude gerealiseerd. ACV heeft hiervoor grondpercelen aangekocht en start naar verwachting in 2028 met de bouw van het circulaire ambachtscentrum. Een grotere locatie past binnen de groei van de regio en Ede en draagt bij aan het circulaire karakter van Kievitsmeent II. De verwachte meerkosten voor de gemeente (€ 522.000) zijn al enkele jaren in het meerjarenperspectief van de gemeentebegroting verwerkt (vanaf jaarschijf 2029). Uitgangspunt hierbij is om de meerkosten te verwerken bij in gebruik name van het nieuwe Waardepunt. In de nieuwe jaarschijf 2030 van product Afval (programma 5) worden de aanvullende, jaarlijkse financieringskosten van € 102.000 opgenomen die worden toegerekend aan het nieuwe Waardepunt voor een periode van 10 jaar.

De kosten voor product Afval worden gedekt door de afvalstoffenheffing die inwoners betalen. Jaarlijks wordt bij de programmabegroting de integrale afweging rondom de hoogte van de tarieven afvalstoffenheffing gemaakt. Hierbij wordt voor de dekking van kosten ook de egalisatievoorziening Afval betrokken, waarmee (incidentele) meerkosten kunnen worden opgevangen en schommelingen in de tarieven kunnen worden gedempt. Jaarlijks heeft uw raad gelegenheid om in de tariefstelling te anticiperen op de kostenontwikkeling van het nieuwe Waardepunt.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5					102 N
Baten					
Programma 5					102 V
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	N

Aanvullend krediet Spoorzone

De werkzaamheden voor de Spoorzone hebben langer geduurd dan verwacht bij de laatste kredietaanvraag in 2024. Hierdoor zijn er extra organisatiekosten ontstaan en extra kosten door indexatie op lopende contracten. Dit betreft vooral het spoordeel, maar ook de aansluitende infrastructuur (bijvoorbeeld bromfietsstalling op de Albertstunnel, trap Frisopark etc.). De totale kosten vallen hiermee € 2,4 miljoen hoger uit. Gevraagd wordt een aanvullend kredietbedrag van € 2,4 miljoen ter beschikking te stellen ter dekking van deze hogere kosten. Dit leidt tot aflopende kapitaallasten voor een periode van 40 jaar, startend met € 103.000 in 2027.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8		103 N	102 N	101 N	100 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	103 N	102 N	101 N	100 N

Nieuwe wettelijke taak - Overbrengvergunning Kruit

Per 1 september 2026 treedt een wetwijziging in werking waardoor sportschutters en jagers voor het vervoeren van kruit verplicht een overbrengvergunning moeten aanvragen bij de gemeente waar zij het kruit opslaan. Deze wijziging betreft een gebonden bevoegdheid. De gemeente is verplicht om aanvragen in behandeling te nemen en binnen de wettelijke termijnen te beslissen. Om aan deze nieuwe wettelijke verplichting te kunnen voldoen, moet in 2026 een vergunningstelsel worden ingericht en geïmplementeerd. De verwachting is dat er in de beginfase een groot aantal vergunningaanvragen gelijktijdig zal worden ingediend, die tijdig moeten worden beoordeeld en afgehandeld. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is extra capaciteit noodzakelijk. Voorgesteld wordt om in 2026 1,09 fte beschikbaar te stellen. Inschatting is dat de jaren daarna circa 0,22 fte aan inzet benodigd is. Voor de vergunning kan leges gevraagd worden. Deze is landelijk vastgesteld op € 121.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 6	141 N	28 N	28 N	28 N	28 N
Baten					
Programma 6	127 V	25 V	25 V	25 V	25 V
Reserves					
-					
Totaal	14 N	3 N	3 N	3 N	3 N

Kosten advisering Openluchttheater

In het openluchttheater in Ede worden jaarlijks door de stichting OLT van juni tot september culturele activiteiten georganiseerd. Dit gebeurt tot op heden op basis van afspraken in een convenant en een evenementenvergunning. Door het college is onderzocht of er mogelijkheid is om de afspraken te herzien en het cultureel aanbod te verruimen. Dit is op verzet van de omgeving gestuit, vanwege ervaren hinder als gevolg van geluid, parkeren en laden en lossen in de wijk. Een aantal omwonenden heeft diverse rechtsmiddelen ingezet om hun standpunten kenbaar te maken. Dit heeft veel druk op de staande organisatie gelegd. Ten behoeve van de afhandeling van juridische procedures, toezicht en handhaving, ruimtelijke inrichting en vergunningverlening is advies ingewonnen bij een advocatenkantoor en worden extra geluidsmetingen gedaan. De juridische kosten bedragen € 100.000 en de kosten van extra geluidsmetingen ten behoeve van handhaving bedragen € 21.096 (exclusief btw) bij metingen op twee geluidpunten. Bij intensievere geluidsmeting tijdens de avonden op meerdere locaties (naast bestaande meetpunten) rondom het openluchttheater is inzet benodigd van 2 medewerkers. De meerkosten hiervoor zijn € 31.644 exclusief btw). In deze perspectiefnota is rekening gehouden met een kostenpost van € 152.000 in 2026 voor juridische kosten en extra geluidsmetingen op 2 geluidpunten. Of sprake is van kosten in 2027 en verder zal nog moeten blijken, in die jaren is een pm-post opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 6	152 N	pm	pm	pm	pm
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	152 N	pm	pm	pm	pm

Natuurbrandbeheersing

De gemeente Ede werkt vanwege haar grote natuurgebied en toegenomen risico op een natuurbrand, als gevolg van klimaatverandering, intensief samen met de veiligheidsregio aan het project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing. Op basis van de evaluatie van de ingrijpende natuurbrand op de Edese heide van 3 april 2025 is de aanpak geïntensiveerd. Er zijn bewonersavonden georganiseerd, in de APV is een rookverbod opgenomen voor als er een verhoogd natuurbrand risico is, de websites www.ede.nl/natuurbrand en www.ede-natuurlijk.nl worden up to date gehouden en er worden informatieborden bij toegangswegen en parkeerplaatsen geplaatst als er een rookverbod is. Hiervoor is budget benodigd.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 6	50 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	50 N	N	N	N	N

Contract Biomassa

Met Bio-energie de Vallei BV is een overeenkomst gesloten voor het aanleveren van snoeiafval. Vanwege een afname van de beschikbaarheid van snoeiafval is de levering inmiddels gestopt, waardoor bij de Perspectiefnota 2026-2029 is besloten het budget om te buigen. Aangezien het contract met Bio-energie de Vallei BV nog doorloopt tot en met 2028, is besloten om de ombuiging per 2029 in te laten gaan. Omdat er nu al niet meer geleverd wordt, is de verwachting dat het budget ook in de periode 2026 - 2028 niet besteed gaat worden. Daarom stellen wij voor om voor de jaren 2026 - 2028 € 119.000 vrij te laten vallen en het bedrag als risico op te nemen in de risicoparagraaf.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7	160 V	160 V	160 V		
Baten					
Programma 7	41 N	41 N	41 N		
Reserves					
-					
Totaal	119 V	119 V	119 V	N	N

Bergbezinkbassin Bennekom

Waterschap Vallei en Veluwe vervangt de verouderde rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI)Bennekom. Op hetzelfde terrein ligt het bergbezinkbassin (BBB), eigendom van het waterschap maar in gebruik bij de gemeente Ede. De combinatie van de RWZI vervanging en het ondergronds brengen van het BBB biedt kansen voor efficiënt dubbel ruimtegebruik, vermindert stankoverlast en is gunstig voor toekomstige gebiedsontwikkeling. Voor de vervanging van het BBB zijn eerder geen financiële afspraken gemaakt. Omdat zowel gemeente als waterschap een wettelijke zorgtaak heeft en het BBB onderdeel is van de gemeentelijke afvalwaterketen, is gezamenlijke besluitvorming nodig. Het waterschap verzoekt de gemeente daarom om een financiële bijdrage.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7		4.000 N			
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	4.000 N	N	N	N

Nieuwe jaarschijf krediet vervangingsinvesteringen openbare ruimte 2029

Bij de Perspectiefnota 2026-2029 is besloten om het krediet voor vervangingsinvesteringen openbare ruimte en het krediet voor bomen voort te zetten voor een periode van 10 jaar (2027-2036). Voor 2027 is een bedrag van € 6 miljoen toegekend. Dit krediet wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex van de netto materiële overheidsconsumptie (IMOC). Voorgesteld wordt om voor het jaar 2029 een krediet van € 6.273.000 beschikbaar te stellen, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast van € 269.739 vanaf 2030.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7					270 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	270 N

Actualisatie: nieuwe jaarschijf areaal openbare ruimte 2030

De jaarlijkse groei van de gemeente Ede leidt op een aantal beleidsterreinen tot autonome lastenstijgingen. Op basis van eerdere besluitvorming wordt hiermee ook voor 2030 voor beheer openbare ruimte rekening gehouden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7					97 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	97 N

Gladheidsbestrijding

In het eerste kwartaal 2026 is er, vanwege veelvuldige gladheid en sneeuwval, een uitzonderlijk grote inzet op gladheidsbestrijding geweest. Dit leidt tot een verwachte overschrijding op het beschikbare jaarbudget van circa € 400.000. De daadwerkelijke uitgaven voor dit jaar zijn afhankelijk van de weersomstandigheden.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7	400 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	400 N	N	N	N	N

Aanpassing subsidie regiodeal HEZ

We hebben een aanvraag ingediend voor een subsidie vanuit de regiodeal voor het sociaal steunteam Van Eekelenflat voor Hoogbouw Ede-Zuid. Deze aanvraag was al verwerkt in de begroting maar wordt nu aangepast. De totale verwachte subsidie wordt € 17.000 hoger dan eerst gedacht en de verdeling over de jaren verandert (minder subsidie in 2026 en de subsidie loopt langer door, namelijk tot in 2029). We stellen voor dit te verwerken in de begroting voor Hoogbouw Ede-Zuid aan zowel de lasten- als de batenkant.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7	96 V	5 N	5 N	104 N	
Baten					
Programma 7	96 N	5 V	5 V	104 V	
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	N

Formatie-uitbreiding Griffie

De griffie staat onder druk door toenemende complexiteit van het raadswerk en een kwetsbare, versnipperde bezetting. Voorgesteld wordt de griffie te versterken door de PDE-ondersteuning structureel te borgen en de formatie in balans te brengen met feitelijke inzet. Daarnaast zijn voor 2026 incidentele middelen opgenomen voor investering in ontwikkeling. De wens om toe te werken naar drie volwaardige raadsadviseurs en de structurele investering in ontwikkeling worden later dit jaar bij de programmabegroting afgewogen.

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8	117 N	204 N	204 N	204 N	204 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	117 N	204 N	204 N	204 N	204 N

Nieuwe locatie brandweerkazerne

De huidige brandweerkazerne aan de Breelaan in Ede is sterk verouderd en aan vervanging toe. Daarnaast is de huidige kazerne door de groei van Ede meer decentraal komen te liggen ten opzichte van het verzorgingsgebied. Dat heeft invloed op het dekkingspercentage. Gelet op de woningbouwopgave en de verdere groei van Ede is de verwachting dat het dekkingspercentage van de huidige locatie aan de Breelaan verder onder druk komt te staan. Een nieuwe kazerne moet invulling geven aan een toekomstbestendige oplossing waarbij goede brandweezorg voor de komende decennia is geborgd.

Het college heeft op basis van een haalbaarheidsstudie op 24 juni 2025 het zuidoostelijke voetbalveld van voetbalvereniging Blauw Geel '55 middels een besluit aangewezen als beoogde locatie. Randvoorwaardelijk is beschikking van de voetbalvelden van Blauw Geel waarbij de vereniging hetzelfde aantal velden en dezelfde voorzieningen behoudt. Ook een nieuwe en veilige ontsluiting op de Kastelenlaan is randvoorwaardelijk voor de kazerne. Deze herontwikkeling vindt plaats in het toekomstige Westerpark, onderdeel van Ontwikkelkader Ede-stad. Het is belangrijk dat de genoemde ontwikkelingen afgestemd worden op het toekomstbeeld. Om dit in goede banen te leiden en de ruimtelijke trajecten van de brandweerkazerne en velden te coördineren is er een overkoepelend team en projectleider aangesteld.

Na het locatiebesluit is gewerkt aan het ontwerp van de brandweerkazerne, de randvoorwaardelijke ontsluiting van de kazerne op de Kastelenlaan, de beschikking van de voetbalvelden en de bijbehorende voorzieningen. Dat alles vanuit de visie in het Ontwikkelkader Ede-Stad op het toekomstige Westerpark.

Om het traject verder te brengen en toe te werken naar de aanvraag van de verschillende bouwkredieten is het volgende nodig:

- Voor de brandweerkazerne een aanvullend voorbereidingskrediet van € 680.000;
- Voor het overkoepelende traject (randvoorwaardelijke kosten ten behoeve van de gehele ontwikkeling) een aanvullend voorbereidingskrediet van € 164.000;
- Voor de aanpassingen op het sportpark (nieuwe kantine en kleedkamers en draaiing kunstgrasvelden) een aanvullend voorbereidingskrediet van € 250.000;
- Het omzetten van een bedrag van € 150.000 eerder beschikbaar gesteld voorbereidingskrediet naar een eenmalig budget in 2026 voor de aanleg van natuurgras, straatwerk en grondwerkzaamheden;
- In 2026 een eenmalig budget € 194.000 voor het afboeken van de bestaande boekwaarde en opruimkosten.

Bovenstaande leidt tot de volgende aanvraag:

- Aanvullend voorbereidingskrediet ter hoogte van € 1.094.000;
- Eenmalig budget in 2026 ter hoogte van € 344.000;

- Per saldo vrijval van kapitaallasten in de periode 2027-2030 vanwege de omzetting van een deel van reeds beschikbaar voorbereidingskrediet en afboeking van bestaande boekwaardes Sport.

De voorbereidingskredieten zijn nodig om de bestaande ontwerpen verder uit te kunnen laten werken door architecten en specialisten. Voor de brandweer is op basis van een nieuwe variant zonder regionale functies logistiek en ademlucht een nieuw SO en VO nodig. Voor de voetbal wordt de komende maanden gewerkt aan de voorbereidingen nodig voor de aanbesteding van het clubgebouw. Binnen deze projecten komt veel samen, waardoor op korte termijn veel mensen en disciplines bij elkaar gebracht moeten worden. Dat vraagt meer overkoepelend voorbereidingskrediet.

Daarbij dient vermeld te worden dat er nog risico's aanwezig zijn die bij optreden ervoor kunnen zorgen dat de werkzaamheden van de voetbal respectievelijk brandweer alsnog uitlopen (netcongestie, stikstof, ernst verontreiniging, eventueel benodigde natuurvergunning, bezwaar op benodigde procedures/besluiten).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	344 N				
Programma 8		5 V	5 V	4 V	4 V
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	344 N	5 V	5 V	4 V	4 V

Technische correcties

In de begroting zijn enkele administratieve onjuistheden geconstateerd. Deze worden middels deze mutatie gecorrigeerd.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2		44 N	44 N	44 N	44 N
Programma 3	126 V	126 V	126 V	126 V	126 V
Baten					
-					
Reserves					
Programma 5	67 V				
Totaal	193 V	82 V	82 V	82 V	82 V

Vrijval kapitaallasten en renteomslag

Er is sprake van een lagere financieringsbehoefte dan is ingeschat bij het opstellen van de begroting. Dit leidt tot lagere rentelasten en daarmee tot een incidenteel voordeel op de renteomslag. De voornaamste oorzaken van de lagere financieringsbehoefte zijn het faseren van investeringen en de doorwerking van enkele onvoorzien (hogere) ontvangsten die ook in de Programmarekening 2025 zijn toegelicht (Algemene Uitkering, SPUK-regelingen en middelen ten behoeve van Regio FoodValley). Het faseren van investeringen leidt daarbij ook tot incidentele vrijval van de begrote kapitaallasten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5	461 V				
Programma 8	486 V	475 V			
Baten					
Programma 8	2.617 V	3.197 V			
Reserves					
-					
Totaal	3.564 V	3.672 V	V	V	V

Ontwikkeling Algemene uitkering en stelposten

Het financieel beeld van de perspectiefnota is geactualiseerd met zowel de algemene uitkering als de stelposten voor loon, prijs- en volume compensatie. De stelposten zijn geactualiseerd op basis actuele indexcijfers van Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB. De raming van de algemene uitkering is geactualiseerd op basis van eerder bepaalde uitgangspunten voor de risicomarge.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2					2 N
Programma 3					444 N
Programma 8	20 N	1.182 V	383 V	1.108 V	13.352 N
Baten					
Programma 8	561 V	1.206 V	84 N	680 N	13.282 V
Reserves					
-					
Totaal	541 V	2.388 V	299 V	428 V	516 N

5. Bijlagen

Bijlage 1A - Overzicht mutaties

Financieel beeld (hoofdstuk 3)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Financieel kader					
A: Vertrekpunt Perspectiefnota 2027-2030 (tabel 3.1.1)	7.188 N	25.947 N	1.841 N	1.704 N	1.277 N
B: Wijzigingen begroting (hoofdstuk 4)	1.117 N	1.495 N	3.638 N	3.628 N	4.970 N
Saldo Perspectiefnota 2027-2030 (A t/m B)	8.305 N	27.443 N	5.480 N	5.332 N	6.247 N
<i>Structureel saldo (op basis van incidentele posten PB 2026-2029)</i>	<i>614 V</i>	<i>5.700 V</i>	<i>6.227 N</i>	<i>4.689 N</i>	<i>5.604 N</i>

Wijzigingen begroting (hoofdstuk 4)

Tijdelijke huisvesting, sloopkosten en voorbereidingskrediet Marnix College

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1		72 N	72 N	72 N	72 N
Programma 8		72 V	72 V	72 V	72 V
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	N

Meerkosten Koning David School

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1		1 N	46 N	46 N	46 N
Programma 8			5 N	5 N	5 N
Baten					
Programma 8			3 V	3 V	3 V
Reserves					
-					
Totaal	N	1 N	48 N	48 N	48 N

Portefeuille Onderwijs

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	513 N		290 N	290 N	290 N
Programma 8	300 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	813 N	N	290 N	290 N	290 N

Actualisatie Rehobothschool – langere afschrijvingsduur

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1		46 V	46 V	46 V	46 V
Programma 8		2 N	2 N	2 N	2 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	44 V	44 V	44 V	44 V

Actualisatie Al Amana College

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	201 N				
Programma 8	68 N	162 N			
Baten					
Programma 8	68 V	162 V			
Reserves					
-					
Totaal	201 N	N	N	N	N

Ophogen krediet sportzaal Maandereng

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1			45 N	45 N	45 N
Programma 8			45 N	45 N	45 N
Baten					
Programma 8			45 V	45 V	45 V
Reserves					
-					
Totaal	N	N	45 N	45 N	45 N

Meerjarenonderhoudsprogramma Openluchttheater 2026-2036

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	100 N	100 N	100 N	100 N	100 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	100 N	100 N	100 N	100 N	100 N

Ambulante begeleiding van statushouders die kamergewijs wonen
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2			107 N		
Baten					
-					
Reserves					
Programma 2			107 V		
Totaal	N	N	N	N	N

Intensiveren inzet Tot uw Dienst
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2	80 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	80 N	N	N	N	N

Jeugd - ontwikkeling zorgkosten
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N

Uitvoeringscapaciteit lokaal Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIAR)
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	33 N	99 N	99 N	99 N	99 N
Programma 8	12 N	36 N	36 N	36 N	36 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	45 N	135 N	135 N	135 N	135 N

Extra formatie Inkomens consulent

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	130 N	260 N	260 N	260 N	260 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	130 N	260 N	260 N	260 N	260 N

Uitbreiden Sociaal Raadsliedenwerk

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 3	88 N	pm	pm	pm	pm
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	88 N	pm	pm	pm	pm

Permanente nachtopvang voor dak- en thuislozen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8		7 N	44 N	44 N	44 N
Baten					
-					
Reserves					
Programma 3		7 V	44 V	44 V	44 V
Totaal	N	N	N	N	N

Nieuwe jaarschijf krediet vervanging vri's 2029

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8					14 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	14 N

Nieuwe jaarschijf verkeerskrediet 2029

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8					18 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	18 N

Fonds stimulering Woningbouw

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5	988 N				
Baten					
-					
Reserves					
Programma 5	988 V				
Totaal	N	N	N	N	N

Wijzigingen O&I

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5	1.100 N	200 N			
Baten					
-					
Reserves					
Programma 5	1.100 V	200 V			
Totaal	N	N	N	N	N

Kosten Waardepunt Ede op Kievitsmeent II (actualisatie)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5					102 N
Baten					
Programma 5					102 V
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	N

Aanvullend krediet Spoorzone

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8		103 N	102 N	101 N	100 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	103 N	102 N	101 N	100 N

Nieuwe wettelijke taak - Overbrengvergunning Kruit

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 6	141 N	28 N	28 N	28 N	28 N
Baten					
Programma 6	127 V	25 V	25 V	25 V	25 V
Reserves					
-					
Totaal	14 N	3 N	3 N	3 N	3 N

Kosten advisering Openluchttheater

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 6	152 N	pm	pm	pm	pm
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	152 N	pm	pm	pm	pm

Natuurbrandbeheersing

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 6	50 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	50 N	N	N	N	N

Contract Biomassa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7	160 V	160 V	160 V		
Baten					
Programma 7	41 N	41 N	41 N		
Reserves					
-					
Totaal	119 V	119 V	119 V	N	N

Bergbezinkbassin Bennekom

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7		4.000 N			
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	4.000 N	N	N	N

Nieuwe jaarschijf krediet vervangingsinvesteringen openbare ruimte 2029

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7					270 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	270 N

Actualisatie: nieuwe jaarschijf areaal openbare ruimte 2030

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7					97 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	97 N

Gladheidsbestrijding

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7	400 N				
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	400 N	N	N	N	N

Aanpassing subsidie regiodeal HEZ

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 7	96 V	5 N	5 N	104 N	
Baten					
Programma 7	96 N	5 V	5 V	104 V	
Reserves					
-					
Totaal	N	N	N	N	N

Formatie-uitbreiding Griffie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 8	117 N	204 N	204 N	204 N	204 N
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	117 N	204 N	204 N	204 N	204 N

Nieuwe locatie brandweerkazerne

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 1	344 N				
Programma 8		5 V	5 V	4 V	4 V
Baten					
-					
Reserves					
-					
Totaal	344 N	5 V	5 V	4 V	4 V

Technische correcties

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2		44 N	44 N	44 N	44 N
Programma 3	126 V	126 V	126 V	126 V	126 V
Baten					
-					
Reserves					
Programma 5	67 V				
Totaal	193 V	82 V	82 V	82 V	82 V

Vrijval kapitaallasten en renteomslag

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 5	461 V				
Programma 8	486 V	475 V			
Baten					
Programma 8	2.617 V	3.197 V			
Reserves					
-					
Totaal	3.564 V	3.672 V	V	V	V

Ontwikkeling Algemene uitkering en stelposten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
Programma 2					2 N
Programma 3					444 N
Programma 8	20 N	1.182 V	383 V	1.108 V	13.352 N
Baten					
Programma 8	561 V	1.206 V	84 N	680 N	13.282 V
Reserves					
-					
Totaal	541 V	2.388 V	299 V	428 V	516 N

Bijlage 1B - Overzicht programmaplannen

In de onderstaande tabel zijn de begrote bedragen opgenomen, inclusief de wijzigingen uit hoofdstuk 4.

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
01 Maatschappelijke voorzieningen				
Lasten	31.048 N	34.273 N	33.110 N	33.038 N
Baten	121 V	151 V	121 V	121 V
Saldo	30.927 N	34.123 N	32.989 N	32.916 N
Storting reserves	274 N	260 N	231 N	230 N
Onttrekking reserves	1.718 V	2.891 V	222 V	222 V
Saldo resultaat	29.483 N	31.491 N	32.998 N	32.924 N
02 Preventieve ondersteuning				
Lasten	45.594 N	45.635 N	45.388 N	45.255 N
Baten	7.681 V	7.681 V	7.368 V	7.174 V
Saldo	37.913 N	37.954 N	38.019 N	38.081 N
Storting reserves	0 N	0 N	0 N	0 N
Onttrekking reserves	107 V	107 V	0 N	0 N
Saldo resultaat	37.806 N	37.847 N	38.019 N	38.081 N
03 Individuele ondersteuning				
Lasten	196.124 N	192.174 N	190.437 N	187.861 N
Baten	47.561 V	46.682 V	46.260 V	43.681 V
Saldo	148.563 N	145.492 N	144.177 N	144.180 N
Storting reserves	3.195 N	1.975 N	1.539 N	1.524 N
Onttrekking reserves	2.510 V	2.669 V	2.755 V	2.740 V
Saldo resultaat	149.247 N	144.798 N	142.961 N	142.964 N
04 Economie en Mobiliteit				
Lasten	13.726 N	15.228 N	11.780 N	16.130 N
Baten	8.732 V	10.502 V	7.063 V	11.078 V
Saldo	4.994 N	4.725 N	4.716 N	5.052 N
Storting reserves	4.053 N	855 N	853 N	697 N
Onttrekking reserves	847 V	677 V	707 V	901 V
Saldo resultaat	8.200 N	4.903 N	4.863 N	4.848 N
05 Ruimtelijke ontwikkeling				
Lasten	45.731 N	46.646 N	45.314 N	51.254 N
Baten	32.819 V	33.295 V	32.710 V	38.677 V
Saldo	12.912 N	13.351 N	12.604 N	12.577 N
Storting reserves	28.578 N	3.526 N	3.733 N	3.733 N
Onttrekking reserves	1.699 V	2.397 V	2.015 V	2.013 V
Saldo resultaat	39.791 N	14.480 N	14.322 N	14.298 N
06 Veiligheid				
Lasten	16.922 N	16.650 N	16.587 N	16.587 N
Baten	1.072 V	997 V	997 V	997 V

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Saldo	15.850 N	15.654 N	15.590 N	15.590 N
Storting reserves	142 N	142 N	142 N	142 N
Onttrekking reserves	0 N	0 N	0 N	0 N
Saldo resultaat	15.992 N	15.796 N	15.732 N	15.732 N
07 Kwaliteit leefomgeving				
Lasten	52.047 N	47.874 N	49.320 N	50.883 N
Baten	19.759 V	19.766 V	21.649 V	22.517 V
Saldo	32.287 N	28.108 N	27.671 N	28.366 N
Storting reserves	2.669 N	2.652 N	2.737 N	2.847 N
Onttrekking reserves	1.507 V	1.409 V	473 V	752 V
Saldo resultaat	33.449 N	29.350 N	29.935 N	30.460 N
08 Bestuur en Organisatie				
Lasten	93.271 N	105.590 N	116.536 N	127.156 N
Baten	374.110 V	373.710 V	385.104 V	395.599 V
Saldo	280.840 V	268.120 V	268.567 V	268.443 V
Storting reserves	16.688 N	19.326 N	18.795 N	18.394 N
Onttrekking reserves	49.817 V	29.871 V	29.060 V	29.259 V
Saldo resultaat	313.969 V	278.665 V	278.831 V	279.308 V
Totaal				
Lasten	494.462 N	504.070 N	508.473 N	528.164 N
Baten	491.856 V	492.784 V	501.273 V	519.844 V
Saldo	2.605 N	11.286 N	7.200 N	8.320 N
Storting reserves	55.600 N	28.736 N	28.030 N	27.568 N
Onttrekking reserves	58.206 V	40.022 V	35.230 V	35.887 V
Saldo resultaat	0 N	0 N	0 N	0 N

Bijlage 1C - Overzicht actuele begroting 2026

In de onderstaande tabel zijn de begrote bedragen opgenomen, inclusief de wijzigingen uit hoofdstuk 4.

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2026	Actuele begroting 2026
01 Maatschappelijke voorzieningen		
Lasten	33.394 N	33.948 N
Baten	1.266 V	1.222 V
Saldo	32.127 N	32.726 N
Storting reserves	268 N	621 N
Onttrekking reserves	2.599 V	1.013 V
Saldo resultaat	29.796 N	32.334 N
02 Preventieve ondersteuning		
Lasten	48.415 N	50.774 N
Baten	11.530 V	12.071 V
Saldo	36.885 N	38.703 N
Storting reserves	0 N	0 N
Onttrekking reserves	335 V	1.128 V
Saldo resultaat	36.550 N	37.575 N
03 Individuele ondersteuning		
Lasten	192.262 N	205.006 N
Baten	45.895 V	51.791 V
Saldo	146.367 N	153.215 N
Storting reserves	2.461 N	3.051 N
Onttrekking reserves	1.211 V	3.181 V
Saldo resultaat	147.618 N	153.085 N
04 Economie en Mobiliteit		
Lasten	24.647 N	11.166 N
Baten	18.887 V	5.301 V
Saldo	5.760 N	5.865 N
Storting reserves	7.306 N	7.736 N
Onttrekking reserves	826 V	1.431 V
Saldo resultaat	12.241 N	12.170 N
05 Ruimtelijke ontwikkeling		
Lasten	57.799 N	96.330 N
Baten	36.466 V	61.135 V
Saldo	21.334 N	35.195 N
Storting reserves	4.206 N	5.639 N
Onttrekking reserves	9.724 V	20.435 V
Saldo resultaat	15.816 N	20.399 N
06 Veiligheid		
Lasten	16.822 N	18.067 N
Baten	706 V	1.330 V

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2026	Actuele begroting 2026
Saldo	16.117 N	16.737 N
Storting reserves	103 N	103 N
Onttrekking reserves	0 V	510 V
Saldo resultaat	16.219 N	16.330 N
07 Kwaliteit leefomgeving		
Lasten	47.304 N	50.261 N
Baten	19.103 V	19.699 V
Saldo	28.201 N	30.563 N
Storting reserves	3.718 N	4.255 N
Onttrekking reserves	1.877 V	4.827 V
Saldo resultaat	30.042 N	29.990 N
08 Bestuur en Organisatie		
Lasten	82.015 N	90.720 N
Baten	362.512 V	369.405 V
Saldo	280.497 V	278.685 V
Storting reserves	20.511 N	23.188 N
Onttrekking reserves	28.296 V	46.385 V
Saldo resultaat	288.282 V	301.882 V
Totaal		
Lasten	502.658 N	556.272 N
Baten	496.365 V	521.954 V
Saldo	6.294 N	34.319 N
Storting reserves	38.573 N	44.593 N
Onttrekking reserves	44.867 V	78.911 V
Saldo resultaat	0 N	0 N

Bijlage 2 - Overzicht reserves

Bedragen x € 1

Nr.	Naam reserve	Progr	Cat	I/S	Boek- waarde 01- 01-2026	Resultaat- bestemming vorig jaar	Boekwaarde 01-01 na resultaat- bestemming	Rente	Bij	Af	Afschrij- vings- bijdrage	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027	Boekwaarde 31-12-2028	Boekwaarde 31-12-2029	Boekwaarde 31-12-2030
R440	Cultuur	1	4	I	159.175	0	159.175	0	45.887	40.627	0	164.435	185.322	176.209	197.096	217.983
R441	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	1	4	I	1.958.609	0	1.958.609	35.255	356.554	10.000	0	2.340.418	1.580.751	13.410	6.856	184
R442	Kunstaankopen	1	4	I	593.027	0	593.027	0	50.000	235.000	0	408.027	438.027	468.027	498.027	528.027
R443	Monumenten	1	4	I	100.823	0	100.823	0	120.000	118.900	0	101.923	103.023	54.123	55.223	56.323
R647	Sporthof Ut Sporthuis	1	6	S	691.144	0	691.144	12.441	0	0	41.314	662.271	632.877	602.954	572.492	541.483
R660	Museum Oud Lunteren	1	6	S	28.498	0	28.498	513	0	0	1.382	27.629	26.744	25.843	24.926	23.991
R661	Kijk- en Luistermuseum	1	6	S	12.080	0	12.080	220	0	0	1.878	10.422	8.733	7.015	5.266	3.483
R439	Legaat van Lagen	3	4	S	427.720	0	427.720	7.680	0	7.680	0	427.720	427.720	427.720	427.720	427.720
R456	Arbeidsmarkt Regio Foodvalley	3	4	I	4.405.712	0	4.405.712	0	0	802.260	0	3.603.452	3.603.452	3.603.452	3.603.452	3.603.452
R460	Maatschappelijke opvang	3	4	I	1.918.182	0	1.918.182	0	0	71.572	0	1.846.610	1.787.652	1.728.806	1.669.960	1.611.114
R461	Geweld in afhankelijkheidsrelaties	3	4	I	1.412.054	0	1.412.054	0	37.534	0	0	1.449.588	1.488.122	1.526.656	1.565.190	1.603.724
R462	Opvang Beschermd Wonen	3	4	I	1.903.632	0	1.903.632	0	1.320.000	1.349.000	0	1.874.632	1.788.632	1.602.632	1.316.632	1.030.632
R464	Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen	3	4	I	3.869.017	-116.000	3.753.017	0	0	335.000	0	3.418.017	3.311.017	3.311.017	3.311.017	3.311.017
R411	Parkeren	4	4	I	647.659	0	647.659	0	149.535	215.000	0	582.194	731.835	881.582	1.031.468	1.181.354
R681	Kapitaallasten Verkeer	4	6	S	2.018.247	0	2.018.247	36.200	8.078.176	0	45.188	10.087.435	13.388.079	13.111.236	12.803.060	12.483.351
R682	Kapitaallasten Parkeren	4	6	S	145.396	0	145.396	2.617	0	0	24.209	123.804	101.888	98.374	94.861	91.348
R475	Landschapsfonds	5	4	I	105.206	0	105.206	0	115.000	50.000	0	170.206	235.206	300.206	365.206	430.206
R477	Starters- en doorstromers	5	4	I	1.438.709	0	1.438.709	26.389	80.000	99.000	0	1.446.098	1.444.620	1.444.115	1.449.601	1.455.087
R478	Fonds Woningbouw	5	4	I	988.281	0	988.281	0	98.000	0	0	1.086.281	1.086.281	1.086.281	1.086.281	1.086.281
R479	Fonds Koopgarant Gemeente Ede	5	4	I	1.037.653	-131.372	906.281	18.676	0	45.000	0	879.957	848.159	805.788	762.655	719.522
R482	EnergieWEB fonds	5	4	I	294.094	0	294.094	0	0	0	0	294.094	294.094	294.094	294.094	294.094
R651	Reserve De Ginkel	5	6	S	1.795.082	0	1.795.082	32.309	0	132.374	81.258	1.613.759	1.564.784	1.515.784	1.466.761	1.419.715
R680	Structuurvisie Buitengebied	5	6	S	297.860	0	297.860	5.361	0	0	17.455	285.766	273.699	261.659	249.646	237.661
R683	R&T route structuren	5	6	S	118.388	0	118.388	2.131	0	0	23.689	96.830	75.272	53.714	32.156	10.598
R705	Omgevingsvisie 2040	5	7	I	25.145.239	3.564.555	28.709.794	0	2.748.835	19.336.874	0	12.121.755	36.845.521	36.114.954	35.384.387	34.317.820
R400	Overgangsrecht FLO	6	4	I	264.786	0	264.786	0	102.627	0	0	367.413	509.698	651.983	794.268	936.553

Nr.	Naam reserve	Progr	Cat	I/S	Boek- waarde 01- 01-2026	Resultaat- bestemming vorig jaar	Boekwaarde 01-01 na resultaat- bestemming	Rente	Bij	Af	Afschrij- vings- bijdrage	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027	Boekwaarde 31-12-2028	Boekwaarde 31-12-2029	Boekwaarde 31-12-2030
R417	Groot onderhoud openbare ruimte	7	4	I	5.171.416	0	5.171.416	0	253.403	3.864.180	0	1.560.639	998.222	266.405	394.501	109.597
R418	Bomenfonds	7	4	I	120.169	0	120.169	0	3.500	50.000	0	73.669	0	0	0	0
R605	Riolering buitengebied	7	6	S	4.445.353	0	4.445.353	80.016	0	0	362.261	4.163.108	3.880.864	3.725.630	3.570.395	3.415.160
R100	Algemene reserve	8	1	I	75.100.934	2.626.308	77.727.242	0	12.309.000	19.497.118	0	70.539.124	44.591.677	42.750.279	41.046.406	39.769.533
R200	Algemene reserve - Begroting	8	2	S	6.620.840	0	6.620.840	119.175	0	119.175	0	6.620.840	6.620.840	6.620.840	6.620.840	6.620.840
R201	Algemene reserve - Rente begroting	8	2	S	9.656.271	0	9.656.271	173.813	0	173.813	0	9.656.271	9.656.271	9.656.271	9.656.271	9.656.271
R491	Lokale arbeidsvoorwaarden	8	4	I	6.105	0	6.105	0	102.000	102.000	0	6.105	6.105	6.105	6.105	6.105
R492	Btw-compensatiefonds	8	4	I	2.387.696	0	2.387.696	0	6.157.455	3.867.241	0	4.677.910	5.388.600	6.274.967	7.511.646	8.989.019
R493	Cofinanciering Edese Opgaven	8	4	I	3.086.038	0	3.086.038	0	240.000	432.500	0	2.893.538	2.301.038	1.301.038	1.301.038	1.301.038
R495	Overlopende verplichtingen	8	4	I	2.302.970	3.958.500	6.261.470	0	0	3.918.250	0	2.343.220	1.904.220	1.904.220	1.904.220	1.904.220
R499	Investeringsfonds Impuls Ede	8	4	I	1.850.418	0	1.850.418	0	0	782.430	0	1.067.988	942.988	567.988	567.988	567.988
R500	Bedrijfsmiddelen - Personeel	8	5	S	4.502.932	0	4.502.932	0	0	2.154.517	0	2.348.415	1.817.756	1.701.938	1.701.938	1.701.938
R501	Reserve algemene bedrijfskosten	8	5	I	1.866.726	0	1.866.726	0	0	1.500.000	0	366.726	366.726	366.726	366.726	366.726
R503	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	8	5	S	5.141.360	0	5.141.360	92.544	529.708	294.362	544.059	4.925.191	4.705.131	4.471.421	4.233.506	4.255.083
R504	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	8	5	S	6.071.458	0	6.071.458	109.286	0	4.397.681	20.994	1.762.069	1.707.549	1.653.009	1.618.669	1.628.297
R506	Bedrijfsmiddelen - WGA en ZW	8	5	S	1.668.855	0	1.668.855	0	454.000	938.062	0	1.184.793	1.136.861	1.088.929	1.040.997	993.065
R508	Egalisatiereserve ICT	8	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R621	Egalisatiereserve Kapitaallasten gemeentelijk vastgoed	8	6	S	15.622.462	0	15.622.462	331.714	4.433.050	56.248	1.350.029	18.980.949	19.599.505	19.051.064	18.095.353	17.138.855
R622	Egalisatiereserve Kapitaallasten OHW	8	6	S	4.599.266	0	4.599.266	32.275	0	2.693.626	2.970	1.934.945	1.917.213	1.877.584	1.837.239	1.796.163
R623	Reserve exploitatie vastgoed	8	6	I	989.796	0	989.796	0	1.379.771	1.137.580	0	1.231.987	1.430.431	1.667.980	1.913.137	2.169.978
R624	Verbouwing DGO Galvanistraat	8	6	I	3.321.562	0	3.321.562	58.528	0	0	44.342	3.335.748	2.514.257	1.692.760	871.258	49.749
	Totaal				206.308.900	9.901.991	216.210.891	1.177.143	39.164.035	68.827.070	2.561.029	185.163.970	184.267.462	176.812.788	173.326.534	170.062.349

Reservetype	Omschrijving Reservetype	Reservetype	Omschrijving Reservetype
1	Algemene reserve	5	Personeel- en bedrijfsreserve
2	Overige algemene reserve	6	Egalisatiereserve kapitaallasten
3	Bestemmingsreserve	7	Bestemmingsreserve grondbedrijf
4	Overige bestemmingsreserve		

Bijlage 3 - Overzicht voorzieningen

Bedragen x € 1

Progr.	Cat.	Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2026	Rente	Bij	Af	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027	Boekwaarde 31-12-2028	Boekwaarde 31-12-2029	Boekwaarde 31-12-2030
8	1	V101	Wethouderspens. en uitkeringen	8.777.391	0	0	0	8.777.391	8.777.391	8.777.391	8.777.391	8.777.391
8	1	V105	Wachtgeldverplichtingen	1	0	0	0	1	1	1	1	1
8	1	V106	Voorziening verlofsparen	994.703	0	0	0	994.703	994.703	994.703	994.703	994.703
8	1	V107	Voorziening RVU	229.251	0	0	0	229.251	229.251	229.251	229.251	229.251
8	2	V147	Onderhoud gem. vastgoedportefeuille	6.048.394	0	2.548.223	3.965.733	4.630.884	3.928.239	3.397.538	3.048.696	2.195.215
7	4	V162	Vervangingsinvesteringen riolering	20.320.892	406.418	3.000.000	15.639.070	8.088.240	6.035.371	5.941.507	6.919.750	6.795.149
3	1	V166	Voorziening liquidatie Permar	56.247	0	0	0	56.247	56.247	56.247	56.247	56.247
5	2	V167	Voorziening Afval	3.186.444	0	0	466.819	2.719.625	2.320.667	1.986.488	1.620.559	1.254.630
4	1	V168	Mobiliteitsfonds Ede- centrum	78.667	0	0	25.000	53.667	53.667	53.667	53.667	53.667
7	1	V163	Begraven	95.306	0	0	16.218	79.088	62.883	46.688	30.612	30.612
			Totaal	39.787.296	406.418	5.548.223	20.112.840	25.629.097	22.458.420	21.483.481	21.730.877	20.386.866

Categorie 1 - Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen

Categorie 2 - Voorzieningen ter egalisering van kosten

Categorie 3 - Voorzieningen voor risico's

Categorie 4 - Voorzieningen voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven

Bijlage 4 - Kredietaanvragen

Kredieten		Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	Progr.	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
<u>Nieuwe kredieten</u>							
Portefeuille onderwijs - Korhoenlaan 6	1	3.700					3.700
Portefeuille onderwijs - Hogeweg 23	1	1.211					1.211
Permanente nachtopvang voor dak- en thuislozen	3	400					400
Nieuwe jaarschijf krediet vervanging verkeersregelinstallaties 2029	4					170	170
Nieuwe jaarschijf verkeerskrediet 2029	4					400	400
Nieuwe jaarschijf krediet Vervangingsinvestering openbare ruimte 2029	7					6.273	6.273
Nieuwe locatie brandweerkazerne - Aanleg natuurgrasveld verlichting en hekwerken	8	250					250
<u>Ophoging bestaand krediet</u>							
Ophoging krediet sportzaal Maandereng	1	739					739
Tijdelijke huisvesting, sloopkosten en voorbereidingskrediet Marnix College	1	2.038					2.038
Actualisatie Rehobothschool - 1e inricht	1	30					30
Meerkosten Koning David School	1	1.341					1.341
Aanvullend krediet spoorzone	5	2.400					2.400
Nieuwe locatie brandweerkazerne - voorbereidingskrediet	8	844					844
<u>Aanpassing krediet</u>							
Nieuwe locatie brandweerkazerne - Toplaag en Onderlaag renovatie Peppelensteeg	8	-150					-150
Totaal		12.803	0	0	0	6.843	19.646

* in de uitvoering worden kredieten (mogelijk) opgesplitst naar dekkredieten i.v.m. verschillende afschrijvingstermijnen binnen de investering.

Bijlage 5 - Toelichting op in te stellen bestemmingsreserve Regio Deal II

Het instellen en opheffen van een reserve is de bevoegdheid van de raad. Conform de Nota Reserves en Voorzieningen Gemeente Ede 2016 volgt onderstaand een toelichting op de in te stellen reserve.

- Soort reserve: Bestemmingsreserve
- Doel reserve: De reserve bevat de resterende, vrij besteedbare rijks middelen van Regiodeal I ter dekking van de risico's voor de kassierstaken van gemeente Ede ten behoeve van RegioDeal II.
- Motief reserve: Deze reserve bevat de resterende, regionale middelen van Regiodeal I. Deze blijven beschikbaar voor de uitvoering van Regiodeal II en dan specifiek voor het opvangen van de risico's die hiermee samenhangen (risicobuffer) en het dekken van de uitvoeringskosten die niet gedekt kunnen worden uit de specifieke uitkering.
- Omvang van de reserve: Bij aanvang van de reserve zal een bedrag van € 1.189.014 worden gestort vanuit de resterende, vrij besteedbare middelen uit RegioDeal I.
- Omvang en wijze van stortingen: de reserve wordt gevuld met financiële middelen vanuit:
 - o Interne middelen:
 - Resterende middelen Regiodeal I (decentralisatie-uitkering rijk)
 - o Externe middelen:
 - Niet van toepassing
- Omvang en wijze van onttrekkingen:
 - o Uitvoeringskosten Regiodeal II die niet gedekt worden door de SPUK
 - o Restant is risicobuffer wanneer risico's rondom de uitvoering zich voordoen
 - o Als risicobuffer niet meer nodig is, zal dit bedrag aanvullend kunnen worden verstrekt als subsidie onder de regeling RegioDeal II
- Noodzakelijke rentetoevoeging: er wordt geen rente toegevoegd aan de reserve.
- De reserve wordt vóór resultaatbestemming afgewikkeld.
- Start- en einddatum: startdatum 1 januari 2026, einddatum 31 december 2031
- Budgethouder: afdelingsmanager Financien & Control

Bijlage 6 - Ingeboekte ombuigingen per programma

Bij de Perspectiefnota 2026-2029 is een reeks ombuigingen vastgesteld. Ter informatie zijn de ombuigingen in onderstaande tabel weergegeven.

Ombuigingen programma 1 Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr	2026	2027	2028	2029
Herzien afspraak financiering Ruitenbeekschool	OM.1.1.03	11 V	11 V	11 V	11 V
Aannamebeleid primair onderwijs invoeren	OM.1.1.06	-	-	-	-
Temporiseren nieuwbouw zwembad Nieuw-Hoekelum	OM.1.2.01	253 V	931 V	639 V	100 V
Versoberen op nieuwbouw turnhal	OM.1.2.03	50 V	50 V	50 V	50 V
Versoberen evenementen	OM.1.3.02	29 V	79 V	79 V	79 V
Totaal		343 V	1.071 V	779 V	240 V

Ombuigingen programma 2 Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr.	2026	2027	2028	2029
Schrappen subsidie bovenregionale inloop voor mensen met auditieve beperking	OM.2.1.09	135 V	135 V	135 V	135 V
Focus op activiteiten beweging naar de voorkant sociale basis: niet opzetten specialistisch maatschappelijk werk	OM.2.1.40	62 V	62 V	62 V	62 V
Ondersteuning samenwerkende partijen onderwijs versoberen	OM.2.2.03	40 V	53 V	53 V	53 V
Stoppen met niet wettelijke taken m.b.t. gezondheid	OM.2.3.03	272 V	303 V	303 V	228 V
Totaal		509 V	553 V	553 V	478 V

Ombuigingen programma 3 Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr..	2026	2027	2028	2029
Wmo - Herindicatie maatwerkvoorzieningen zelf uitvoeren	OM.3.1.01	-	-	-	-
Wmo - Herinvoeren inkomensafhankelijke eigen bijdrage	OM.3.1.03	-	-	-	-
Wmo - Dagbesteding, duur terugbrengen en overhevelen naar sociale basis	OM.3.1.05	-	-	675 V	675 V
Vraagafhankelijk vervoer - financiële ruimte aframen	OM.3.1.07	150 V	150 V	150 V	150 V
Wmo - Maatwerkvoorzieningen - bezien langlopende indicaties	OM.3.1.09	68 V	160 V	160 V	160 V
Beschermd wonen plekken afbouwen	OM.3.1.11	100 V	300 V	400 V	500 V
Wmo - Thuisondersteuning - tweewekelijks 3 uur toekennen	OM.3.1.15	150 V	300 V	300 V	300 V
Wmo - Thuisondersteuning - wijk- en locatiegericht aanbieden	OM.3.1.16	-	-	-	-
Collectieve zorgkostenverzekering	OM.3.1.26	150 V	247 V	247 V	247 V
Leerlingenvervoer van 4 naar 6 km	OM.3.1.41	20 V	40 V	50 V	50 V
Versoberen opdracht Werkkracht	OM.3.2.01	350 V	500 V	500 V	500 V
Beëindigen gemeentelijke bijdrage aan Arbeidsmarktregio	OM.3.2.02	133 V	133 V	133 V	133 V
Maatregelen Jeugdzorg	OM.3.1.06	111 V	253 V	3 V	3 V
	OM.3.1.30				
	OM.3.1.32				
	OM.3.1.33				
	OM.3.1.34				
Totaal		1.232 V	2.083 V	2.618 V	2.718 V

Ombuigingen programma 4
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr..	2026	2027	2028	2029
Beëindigen programmasturing Food	OM.4.1.10	150 V	150 V	175 V	175 V
Beperken budget Kennishart Foodvalley - economische ontwikkelingen stationsgebied, WFC en FID	OM.4.1.11	-	-	-	236 V
Niet starten met stimuleren deelmobiliteit op buurtniveau	OM.4.3.01	-	-	-	-
Schrappen van parkeeronderzoeken	OM.4.3.07	-	40 V	40 V	40 V
Verhogen tarieven voor parkeervergunningen	OM.4.3.11	30 V	30 V	30 V	30 V
Anders staffelen van het tarief voor kortparkeren	OM.4.3.12	170 V	170 V	170 V	170 V
Totaal		350 V	390 V	415 V	651 V

Ombuigingen programma 5
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr..	2026	2027	2028	2029
Voortzetten besparingsmogelijkheid gemeentelijke middelen voor Duurzaamheid uit Programmabegroting 2024-2027	OM.5.2.04	-	-	400 V	400 V
Planateliërplannen meer kostendekkend maken	OM.5.3.03	100 V	200 V	200 V	200 V
Verlagen bijdrage OddV	OM.5.3.07	110 V	110 V	110 V	110 V
Schrappen algemeen budget voor ruimtelijke ontwikkeling	OM.5.3.09	-	-	263 V	263 V
Afbouw lidmaatschappen Recreatie en toerisme	OM.5.3.11	70 V	75 V	80 V	85 V
Gedeeltelijke afbouw subsidies Recreatie en toerisme	OM.5.3.12	-	80 V	80 V	80 V
Totaal		280 V	465 V	1.133 V	1.138 V

Ombuigingen programma 6
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr.	2026	2027	2028	2029
Stopzetten Verwijsindex	OM.6.1.03	98 V	98 V	98 V	152 V
Rampenbestrijding, Stopzetten Beware en Kleinere huisvesting ZVH	OM.6.1.05	44 V	44 V	44 V	44 V
Reductie brandweerkosten	OM.6.1.06	-	100 V	100 V	100 V
Totaal		142 V	242 V	242 V	296 V

Ombuigingen programma 7
Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr.	2026	2027	2028	2029
Taakstelling beheer en onderhoud openbare ruimte	OM.7.1.02	-	-	300 V	300 V
Stelpost extra onderhoudsronde bij onvoorziene omstandigheden afschaffen	OM.7.1.04	82 V	82 V	82 V	82 V
Herstructureren begroting openbare verlichting	OM.7.1.21	40 V	45 V	50 V	55 V
Minder verzamelen en leveren biomassa	OM.7.1.22	-	-	-	114 V
Budget voormalige Doe- en Leerplaats Ede Zuid schrappen	OM.7.1.27	82 V	82 V	82 V	82 V
Totaal		204 V	209 V	514 V	633 V

Ombuigingen programma 8

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Nr.	2026	2027	2028	2029
Versoberen budget Expertisepunt Participatie	OM.8.1.10	115 V	115 V	115 V	115 V
Rekenkamer	OM.8.1.11	58 V	58 V	58 V	58 V
Afstoten woonwagens en standplaatsen	OM.8.5.01	60 N	60 V	60 V	60 V
Spoor 2 Organisatie/efficiency	Spoor 2	2.000 V	2.500 V	3.000 V	3.500 V
Efficiency netwerkpartners	Spoor 2	220 V	445 V	545 V	545 V
Verlagen budget proceskostenvergoedingen WOZ-bezwaren NCNP-bureaus	OM.8.4.02	-	-	-	-
Forensenbelasting	OM.Ink.8.2	216 V	216 V	216 V	216 V
Toeristenbelasting	OM.Ink.8.3	244 V	244 V	244 V	244 V
Kapitaallasten dekken met egalisatiereserve	n.v.t.	7.030 N	3.117 N	317 V	317 V
Totaal		4.238 N	520 V	4.554 V	5.054 V